

MEMÒRIA GENERAL I D'AVALUACIÓ DE L'IMPACTE

NORMATIU

**DEL PROJECTE D'ORDENANÇA DE MODIFICACIÓ DE L'ORDENANÇA DE
MESURES PER FOMENTAR I GARANTIR LA CONVIVÈNCIA CIUTADANA
A L'ESPAI PÚBLIC DE BARCELONA**

Gerència d'Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència

Barcelona, 22 d'abril de 2025

ÍNDEX

I. MEMÒRIA GENERAL DEL PROJECTE D'ORDENANÇA

1. JUSTIFICACIÓ DE LA NECESSITAT DE LA DISPOSICIÓ I ADEQUACIÓ D'AQUESTA ALS FINS QUE ES PERSEGUEIXEN.
2. ADEQUACIÓ ALS PRINCIPIS DE BONA REGULACIÓ PREVISTOS EN L'ARTICLE 129 DE LA LLEI 39/2015, D'1 D'OCTUBRE, DEL PROCEDIMENT ADMINISTRATIU COMÚ DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES.
3. LA COMPETÈNCIA DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA SOBRE LA MATÈRIA.
4. EL MARC NORMATIU EN QUE S'INSEREIX EL PROJECTE DE MODIFICACIÓ QUE ES PRESENTA.
5. LA RELACIÓ MOTIVADA DE LES PERSONES I LES ENTITATS INTERESSADES A LES QUALS S'HA D'ATORGAR, SI ESCAU, EL TRÀMIT D'AUDIÈNCIA.

II. MEMÒRIA D'AVALUACIÓ DE L'IMPACTE NORMATIU

1. ANÀLISI D'IMPACTE PRESSUPOSTARI I FISCAL.
2. ANÀLISI IMPACTE ECONÒMIC I SOCIAL.
3. ANÀLISI D'IMPACTE NORMATIU.
4. ANÀLISI IMPACTE DE GÈNERE
5. ALTRES VALORACIONS

III. ANNEXOS

1. Informe de la Comissionada de Convivència.
2. Informe d'impacte pressupostari i fiscal de la Direcció de Pressupostos i Política Fiscal.
3. Informe sobre l'impacte econòmic i social de la Direcció de Serveis de Prevenció.
4. Informe d'impacte de gènere de la Direcció de Feminismes i LGTBI.
5. Informe de valoració de la Direcció de Serveis d'Atenció al Sensellarisme de l'Institut Municipal de Serveis Socials i Informe sobre l'impacte de drets de les persones amb discapacitat.

I. MEMÒRIA GENERAL QUE ACOMPANYA AL PROJECTE D'ORDENANÇA PER LA QUÈ ES MODIFICA L'ORDENANÇA DE MESURES PER FOMENTAR I GARANTIR LA CONVIVÈNCIA CIUTADANA A L'ESPAI PÚBLIC DE BARCELONA

Als efectes de donar compliment a les Directrius per a l'elaboració de les normes municipals, aprovades per la Comissió de Govern mitjançant Decret de 15 d'abril de 2015 (BOPB de 14 de maig de 2015), que comprenen les directrius de tècnica normativa i les directrius sobre la tramitació de l'expedient per a l'aprovació de les ordenances, els reglaments i els decrets, s'emet la memòria general que acompanya al projecte de modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona.

En concret, d'acord amb els requisits que han de complir els projectes normatius, la memòria general detalla el següent:

- La justificació de la necessitat de la disposició i l'adequació d'aquesta als fins que es persegueixen.
- El marc normatiu en què s'insereix el projecte de disposició.
- La competència de l'Ajuntament de Barcelona sobre la matèria.
- La relació motivada de les persones i les entitats interessades a les quals s'ha d'atorgar, si s'escau, el tràmit d'audiència.

1) Justificació de la necessitat de la disposició i adequació d'aquesta als fins que es persegueixen:

La ciutat és el conjunt d'elements o espais d'ús col·lectiu on tothom té dret a trobar les condicions per a la seva realització personal i social, si bé, també és el lloc on es donen relacions d'inclusió i exclusió social.

En particular, Barcelona és una ciutat que té una societat oberta, diversa i en constant renovació, amb una pluralitat de persones que conflueixen en l'espai públic amb interessos, costums i cultures diferents. La gran diversitat de persones amb diferents

cultures, estils de vida, creences, capacitat econòmica, entre altres factors, fa necessària la intervenció en matèria de convivència per establir les bases per a un desenvolupament correcte dels drets i deures de la ciutadania i per tant, assolir una millor qualitat de vida.

Per això, els poders públics tenen l'obligació i també la necessitat de garantir el dret a gaudir d'aquest espai públic d'una manera respectuosa amb els drets i llibertats de tothom. En concret, l'Ajuntament de Barcelona ha de dissenyar polítiques públiques que permetin garantir una convivència adequada i evitar-ne un ús abusiu amb conductes que suposin una pertorbació de la tranquil·litat i la convivència a l'espai públic de les veïnes i veïns de Barcelona.

En aquest sentit, els articles 139 a 141 de la Llei 7/1958, de 7 d'abril, reguladora de les bases de règim local (en endavant, LBRL) atorga als ens locals la possibilitat de tipificar infraccions i establir sancions amb la finalitat d'aconseguir l'adequada ordenació de les relacions de convivència d'interès local i de l'ús dels seus serveis, equipaments, infraestructures, instal·lacions i espais públics a les corresponents ordenances.

Així mateix, la Carta municipal de Barcelona, aprovada per la Llei 22/1998, de 30 de desembre, atribueix diverses competències al municipi de Barcelona, entre les quals preveu la de sancionar per una sèrie de conductes que tenen relació directa amb la gestió de l'espai públic i el seu ús i gaudi per la ciutadania.

Precisament i en desenvolupament d'aquestes previsions legals, es va aprovar l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, l'any 2005, amb l'objectiu de preservar-lo com a lloc de convivència i civisme, on totes les persones hi puguin desenvolupar en llibertat les seves activitats de lliure circulació, d'oci, de trobada i d'esbarjo, amb ple respecte a la dignitat i als drets dels altres i a la pluralitat d'expressions i de formes de vida diverses existents a Barcelona.

Així doncs, l'Ajuntament de Barcelona va aprovar l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, l'any 2005, com a norma fonamental de la ciutat per a l'assoliment de l'objectiu de preservar els espais públics com

a llocs de convivència i civisme, on totes les persones poguessin gaudir de la llibertat per desenvolupar les seves activitats diàries, ja fos la lliure circulació, l'oci, les trobades o l'esbarjo individuals o compartit amb altres persones, sempre amb ple respecte a la dignitat i als drets dels altres, i a la diversitat de formes de vida que existien a Barcelona.

L'Ordenança va establir al 2005 les disposicions generals que emmarcaven les línies mestres de la política de convivència a impulsar per l'Ajuntament de Barcelona. Doncs, més enllà d'establir les conductes que es consideraven contràries al model de convivència, va configurar un veritable marc del que havia de ser la convivència a la ciutat. I ho va fer amb plena vocació de permanència, no es tractava de donar resposta a una situació o problemàtica puntual, sinó que assentava les bases per a model de convivència transformador i integrador perdurable en el temps.

Amb aquest objectiu, l'Ordenança de 2005, recull uns principis generals amb els drets i deures de la ciutadania, alguns d'ells exclusivament individuals, mentre que altres tenen una vessant més comunitària, ja que fan referència al respecte de la comunitat i dels espais de gaudi col·lectiu. Reconeix el dret de tots a comportar-se lliurement en els espais públics i a ser respectats en la nostra llibertat. Al mateix temps, recorda els deures de convivència i respecte a la llibertat, dignitat i drets dels altres i estableix l'obligació de mantenir l'espai públic en condicions adequades, i preveu sancions econòmiques per a aquells que incompleixin les prohibicions establertes.

Aquests drets i deures llur respecte i gaudi recau en la ciutadania, es complementen amb un seguit de mesures per fomentar el civisme i la convivència amb obligacions que recauen en l'Ajuntament, així com altres mandats destinats a promoure la col·laboració amb altres actors públics i privats amb incidència en la matèria. L'ordenança va anar més enllà de les sancions econòmiques, ja que reconeix com la reeducació i la resocialització són clau per a una convivència harmoniosa i preveu l'adopció de mesures alternatives educatives, com a estratègia que, en determinades situacions, pot resultar més efectiva que les sancions econòmiques per tal d'assolir aquesta bona convivència a la ciutat.

Aquestes mesures inclouen des de sessions formatives que eduquen els infractors sobre els valors del civisme i la importància de la convivència urbana, a plans individuals que no només reparen el dany causat, sinó que volen reforçar el sentiment de responsabilitat i pertinença envers la comunitat. En el cas dels menors d'edat infractors, gràcies als mecanismes previstos a l'Ordenança, també es prioritzen les mesures educatives i resocialitzadores, evitant les sancions econòmiques i enfocant-se en activitats formatives que els ajudin a créixer com a ciutadans responsables i respectuosos.

Amb aquest marc, l'Ordenança no només ha resultat ser una eina per afrontar situacions que puguin alterar la convivència, sinó que també ha promogut la responsabilitat comuna entre l'Ajuntament i la ciutadania. Així, quan va entrar en vigor, va facilitar el camí per a la implicació i col·laboració de tots i totes en el manteniment de l'ordre públic i va augmentar la consciència ciutadana sobre el respecte als altres i a l'entorn, ja que volia fomentar un sentiment de responsabilitat col·lectiva que ajudés a construir una Barcelona millor per a tothom.

L'esperit de l'Ordenança del 2005 continua plenament vigent avui en dia. I no només aquest esperit del què ha de ser la convivència a la ciutat, dels drets i deures compartits entre la ciutadania i l'Administració, sinó també de les eines al servei de la promoció d'aquest civisme i convivència que l'any 2005 ja es van establir. Tot i això, no es pot obviar, que han passat 20 anys des de la redacció del text de la norma, hi ha hagut canvis de diferent naturalesa, des de canvis jurídics, noves conductes que distorsionen la convivència, la tensionen o posen en risc, noves demandes que formula la ciutadania, entre altres, que fan necessària l'actualització de la norma per tal de donar una resposta actualitzada a aquestes problemàtiques i així, amb aquesta Ordenança, continuar amb la construcció d'una ciutat on el respecte, la responsabilitat i la convivència siguin els pilars fonamentals.

Precisament per això, la pròpia Ordenança del 2005 amb la finalitat d'assegurar-se que la norma es manté actual i eficaç en tot moment, ja va preveure la possibilitat d'actualitzar-se i d'adaptar-se a l'evolució de les formes de relacionar-se entre les persones i als estàndards bàsics de la convivència a l'espai públic de la ciutat de Barcelona.

És d'aquesta manera com a la Disposició Final Segona de l'Ordenança es recull la possibilitat d'adaptar el contingut normatiu a les circumstàncies canviants i realitzar un exercici constructiu i reflexiu per adaptar-se i introduir noves conductes que no estaven previstes inicialment, però que han esdevingut necessàries en atenció a les demandes actuals, eliminar aquelles que han quedat obsoletes o que ja no són pertinents. I així aconseguir que la norma no només es mantingui actualitzada, sinó que també es converteixi en l'eina dinàmica capaç de respondre eficaçment a les necessitats i desafiaments emergents en matèria de convivència. Aquesta capacitat d'evolució contínua és essencial per garantir que la regulació compleixi els seus objectius de manera eficient i que segueixi reflectint els valors i prioritats de la societat barcelonina en cada moment.

Conseqüentment, l'equip de govern en definir les línies estratègiques municipals pel seu mandat, consistents en millorar la convivència i el civisme com a resposta integral, transversal i coordinada de l'Ajuntament per a aconseguir recuperar l'excel·lència de l'espai públic de la ciutat, i aprovar el Pla Endreça 2023-2027, va considerar fonamental per assolir-ho, revisar l'instrument normatiu bàsic que regula la convivència a l'espai públic.

Per això, en data 30 d'agost de 2023, es va crear la Comissió Tècnica per a l'elaboració de l'avantprojecte d'ordenança de modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic, presidida per la gerent d'Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència i formada per representants de la Gerència d'Àrea de Recursos i Transformació Digital, la Gerència de Serveis Urbans i Manteniment de l'Espai Públic, la Direcció dels Serveis Jurídics Centrals, el Servei de Gestió de Conflictes a l'Espai Públic de l'Institut Municipal de Serveis Socials, la Direcció de Drets de la Ciutadania de la Gerència de l'Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat, la Gerència de Coordinació Territorial i Proximitat representada per les Gerències del districte de Sant Martí i Ciutat Vella, la Gerència de l'Institut Municipal d'Hisenda, la Guàrdia Urbana de Barcelona, la Direcció de Serveis de Prevenció, l'Oficina de Convivència, i la Direcció de Serveis d'Assessorament Jurídic que integren la Gerència

d'Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència. L'objectiu de la comissió va ser revisar el text de l'Ordenança de 2005 per detectar aquelles qüestions que tot i trobar-se regulades a la norma, no s'havien arribat a desenvolupar, les que havien quedat desfasades i els nous àmbits que s'havien de regular per cobrir les necessitats que presenta l'actual societat de Barcelona, tal i com es pot veure a la documentació que acompanya l'expedient del projecte normatiu.

Les conclusions a les quals va arribar la Comissió Tècnica es van presentar de manera detallada davant la ciutadania en el corresponent procés participatiu que es va convocar, amb l'objectiu de fomentar la transparència i la participació. Aquesta presentació va servir no només per compartir els resultats i les propostes recollides, sinó també per conèixer de primera mà l'opinió de les persones assistents. A més, es va obrir un espai de diàleg per escoltar altres necessitats, inquietuds o suggeriments que no haguessin estat identificats prèviament, amb la intenció d'enriquir les conclusions inicials i garantir que les decisions futures responguessin a les necessitats reals i diverses de la ciutadania de Barcelona.

En aquest context, la modificació de la norma es planteja com una mesura imprescindible i plenament justificada, resultat d'una anàlisi exhaustiva de la situació actual i les seves mancances. Així doncs, obeeix a la necessitat d'adaptar-se a les exigències i reptes plantejats per les circumstàncies vigents i es proposa per donar resposta no només als problemes identificats, sinó també a les expectatives i demandes expressades per la ciutadania en general.

D'aquesta manera, la modificació proposada respon als aspectes següents:

a) La necessitat imperiosa d'adaptar la norma a les noves realitats i reptes que planteja la societat actual.

Durant els 20 anys transcorreguts des de l'aprovació de l'ordenança, s'han produït transformacions significatives en diversos àmbits socials, econòmics i tecnològics que fan indispensable la modificació de la norma. Es vol adequar la norma a la realitat actual, tenint en compte que la ciutat de Barcelona ha viscut una transformació a nivell d'usos i

d'activitats en diferents espais de la ciutat com el front litoral o espais anteriorment considerats com a marginals.

A més, s'ha de tenir present la globalització i els seus efectes a tots nivells, la recuperació de la normalitat després de la pandèmia del 2020 i 2021, que va descobrir noves maneres de viure la ciutat, l'atracció turística, una societat cada vegada més envellida amb una major presència de les dones a l'espai públic i amb un col·lectiu jove amb força precarietat econòmica, atès que són alguns dels factors que plantegen situacions de conflicte d'interessos o de conflicte entre els drets i deures de la ciutadania, que requereixen d'una administració local propera, amb estratègies adients a l'entorn i participades amb la ciutadania, que cada vegada més, esdevé més exigent i demanda una millor qualitat de vida en base als valors de compromís cívic, l'ecologisme, la defensa dels drets fonamentals, així com respostes i serveis que s'adaptin a les singularitats dels seus habitants i els seus espais o comunitats.

Precisament per això i amb la finalitat de donar resposta a les necessitats actuals detectades resulta necessari introduir mecanismes per prevenir conflictes i també per donar resposta a aquelles conductes que atempten contra el gaudi de la ciutat.

Així, adaptar la norma a aquestes necessitats implica la regulació de noves conductes, la revisió d'algunes conductes que ja es troben regulades, ja sigui en aquesta ordenança com en altres, i, fins i tot, la derogació de conductes com a proposta de millora i simplificació de la normativa municipal.

Respecte a la regulació de noves conductes, es preveu incorporar la prohibició d'actes que atemptin contra la llibertat sexual i de certes conductes per mantenir net l'espai públic. En concret:

- L'Ajuntament de Barcelona ha de vetllar perquè a l'espai públic no es donin conductes que atemptin contra la dignitat de les persones. En aquest sentit, amb la present modificació es vol ampliar i incorporar les conductes que atemptin contra la llibertat i la indemnitat sexual a l'espai públic de Barcelona. D'acord amb les dades de l'Enquesta de violències sexuals de Catalunya, 2019, es constata un augment d'aquestes conductes en els últims anys a tot el territori català. Fet pel qual es fa necessari regular aquestes conductes

mitjançant la seva inclusió en l'Ordenança de Convivència, per aconseguir espais públics on totes les persones, independentment del seu gènere o orientació sexual, puguin moure's amb llibertat i seguretat. És evident que les conductes que atempten contra la llibertat sexual en aquests espais provoquen que determinades persones, especialment dones i membres de col·lectius vulnerables, sentin por o incomoditat, limitant la seva llibertat de moviment.

L'espai públic és un lloc de convivència, i la llibertat sexual forma part d'aquesta convivència pacífica. La prohibició de conductes que l'atemptin promou una cultura de respecte mutu, on es respecten els drets individuals de tots els ciutadans. Això contribueix a un entorn social més saludable i equitatiu.

És per això que prohibir les conductes que atemptin contra la llibertat sexual es considera necessari per permetre a l'Ajuntament de Barcelona tenir una eina per fer front a les conductes i poder per oferir assistència a les persones que pateixen aquests atemptats. La regulació no només és des de la sanció sinó que també té una funció pedagògica, ja que estableix límits clars sobre el que es considera acceptable en la interacció pública, fomenta una major sensibilitat cap a les qüestions de gènere i respecte a la llibertat sexual i possibilita el treball amb les persones agressores per eradicar aquest tipus de comportaments.

Amb la incorporació de la regulació d'aquesta conducta, l'Ajuntament pretén donar un pas endavant de la regulació que conté sobre la mateixa la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana. De manera que es determinen quins comportaments concrets configuren la infracció que es preveu regular, en establir exemples clars del que es considera que atempta contra la llibertat i indemnitat sexual, per facilitar d'aquesta manera la seva aplicació.

- Atesa la revisió i conseqüent derogació de certes conductes regulades per part de l'Ordenança sobre l'ús de les vies i els espais públics de Barcelona, algunes conductes que no es troben regulades per altres ordenances municipals i que generen problemes o friccions en les relacions de convivència

dintre de l'espai públic de Barcelona i que tenen també un impacte en la salubritat d'aquest espai, són ara regulades per l'Ordenança de Convivència. En concret, conductes com llençar xiclets o petits embolcalls al carrer, regar les plantes fora dels horaris establerts o espolsar catifes.

En relació amb la revisió d'algunes infraccions que ja es troben previstes per l'ordenança, es preveu donar un enfocament i una resposta diferent, doncs allò previst inicialment no ha donat els resultats desitjats amb la seva regulació i, encara pitjor, la realització d'algunes conductes com el consum d'alcohol a la via pública, les pintades o la realització de les necessitats fisiològiques es donen d'una manera més intensa en certs espais de la ciutat i en certes franges horàries. Així, es fa evident la necessitat d'una resposta diferent per abordar aquestes problemàtiques. En concret:

- La revisió de la prohibició del consum d'alcohol a la via pública obeeix a que segueix sent una de les conductes amb una major incidència a la convivència. Així, d'acord amb les dades facilitades per la Guàrdia Urbana, si es realitza una comparativa pel mateix període de temps, de gener a juny, de l'any 2023 amb el 2024 de les denúncies esteses per aquesta conducta, s'observa un increment del 48%, que evidencia un augment significatiu en el consum d'alcohol a la via pública.

Amb tot això, la situació es veu agreujada per l'aparició de les anomenades "rutes etíliques" i la creixent participació de menors en reunions on l'alcohol és present, i aquest fenomen es fa encara més preocupant quan observem que els menors comencen a consumir begudes alcohòliques a edats cada vegada més primerenques. Aquesta tendència no només reflecteix un canvi en els hàbits socials, sinó que també posa de manifest la necessitat de reforçar les mesures de prevenció i sensibilització per protegir els joves d'efectes adversos associats al consum prematur d'alcohol.

- Respecte a les pintades o grafitis, a la vista de les dades facilitades per la Guàrdia Urbana es comprova en comparació amb l'any 2022 un augment del 46 % de denúncies esteses durant el 2023 en comparació amb el 2022,

mantenint-se el nombre de denúncies si es realitza una comparativa pel mateix període de temps, de gener a juny, de l'any 2023 amb el 2024.

Però amb independència de l'augment d'aquesta conducta, cal posar el focus en que l'aparició de les pintades i grafitis en indrets no autoritzats, fins i tot en edificis catalogats i protegits, cada vegada més en augment a la ciutat de Barcelona, contribueixen a malmetre la imatge del paisatge urbà, creant alhora una sensació de brutícia i d'inseguretat.

- Així mateix, sorgeix la necessitat de modificar la regulació existent envers la prohibició de realitzar necessitats fisiològiques a l'espai públic es fonamenta en la necessitat de donar solucions a una demanda ciutadana (entre d'altres), com és la d'acabar amb les molèsties d'olors o brutícia com a conseqüència de la realització d'aquesta conducta que s'agreuja en algunes zones de la ciutat, i sobretot en l'horari nocturn en les zones on es concentra l'oferta de bars musicals, discoteques, i d'altres activitats similars. D'acord amb les dades facilitades per la Guàrdia Urbana, si es realitza una comparativa de les denúncies esteses per aquesta conducta pel mateix període de temps, de gener a juny, de l'any 2023 amb el 2024, s'observa un increment del 39%, que evidencia un augment significatiu.

Amb la modificació es proposen noves mesures legals correctores i sancionadores, en supòsits en els quals es realitzin les necessitats fisiològiques a les immediacions de lavabos de lliure accés públic o de lavabos públics, tant els fixes com els d'estructura desmuntable o transportable, i també quan es realitzin en carrers estrets, de 4 metres o menys d'amplada. Amb aquestes mesures, des de l'Ajuntament es pretén conscienciar la ciutadania sobre la importància de mantenir nets els carrers i espais d'ús comú general i en les degudes condicions higiènic-sanitàries, alhora que suposa mesures dissuasives per evitar que es repeteixin aquestes actituds.

I pel que fa a les revisió d'algunes infraccions que ja es troben regulades per altres ordenances, davant les necessitats actuals detectades i respectant la normativa municipal que les regula per ser el bé jurídic protegit en les mateixes, es proposa també una nova

regulació de conductes relacionades amb el soroll que deriva de comportaments a l'espai públic que afecten a la convivència ciutadana i l'obligació de diluir els orins dels gossos. En aquest sentit:

- D'acord amb l'Enquesta de Victimització de Barcelona del 2024, apareix el soroll com el primer problema que han patit personalment les persones entrevistades i que els hi ha generat conflictes de convivència. L'Ajuntament no pot menystenir la demanda ciutadana envers aquesta problemàtica. Per això, atès que l'Ordenança de medi ambient és la norma que regula la correcció i reducció de la contaminació acústica produïda pel soroll, per evitar i reduir els danys i efectes nocius que se'n puguin derivar, es proposa incorporar una regulació específica per la realització de conductes a l'espai públic que pertorbin el descans i la tranquil·litat, mitjançant el funcionament d'aparells que permeten reproduir música o amplificadors de so, així com també per la realització de cants o crits. També es preveu un agreujament pel supòsit que aquestes conductes es donin en aquelles zones considerades d'alta sensibilitat acústica. I, estableix una obligació per l'Ajuntament amb la finalitat d'impulsar accions destinades a fomentar pràctiques de convivència i reducció del soroll amb les entitats i empreses que desenvolupen activitats amb incidència a l'espai públic, amb l'objectiu de promoure mesures efectives que afavoreixin el descans veïnal i contribueixin a la disminució de la contaminació acústica a la via pública.
- En els darrers anys, s'ha produït un increment significatiu del nombre d'animals domèstics, especialment gossos, a la ciutat de Barcelona, fet que ha generat nous reptes en la gestió de l'espai públic. Aquest augment de la població canina comporta una major incidència dels orins en la via pública, la qual cosa afecta la neteja, el mobiliari urbà i la convivència ciutadana. En un context urbà amb una creixent presència de gossos, la dilució de les miccions es configura com una mesura essencial per mantenir la neteja i la salubritat de l'espai públic, minimitzant l'impacte d'aquestes sobre el mobiliari urbà i garantint una convivència harmoniosa entre els propietaris d'animals i la resta de la ciutadania. Per aquest motiu, s'incorpora a L'Ordenança de protecció,

tenença i venda d'animals l'obligació de diluir les miccions d'animals domèstics a l'espai públic.

Finalment, pel que fa a la revisió de les infraccions, després d'una anàlisi comparativa entre les infraccions regulades per l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona i les disposicions previstes en altres ordenances municipals, s'ha detectat la duplicitat en la regulació d'algunes conductes. Aquesta coincidència justifica la derogació de les infraccions redundants amb l'objectiu de garantir el principi de seguretat jurídica i millorar la coherència i la qualitat del marc normatiu municipal. Així, el present projecte normatiu proposa un exercici de simplificació i racionalització normativa, mitjançant el qual s'eliminen aquelles disposicions que resulten innecessàries o reiteratives dins l'ordenament jurídic municipal. En concret:

- El present projecte proposa derogar les conductes relacionades amb les pancartes i cartells previstes a la secció 2a del capítol segon de l'Ordenança per trobar-se regulades les mateixes conductes per l'Ordenança municipal dels usos del paisatge urbà de la ciutat de Barcelona. És clar que amb la regulació de conductes com la col·locació de pancartes i cartells s'afecta al paisatge urbà. Per això, és jurídicament més correcte que les conductes relacionades amb les pancartes i els cartells siguin només regulades per aquella norma el bé jurídic de la qual sigui coincident, per garantir una protecció coherent del bé jurídic
- També es deroguen part de les conductes regulades per l'Ordenança sobre l'ús de les vies i els espais públics de Barcelona, atès que de l'anàlisi comparatiu efectuat amb altres normes s'observa coincidència en la regulació de conductes tant per part de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència com per part de l'Ordenança de medi ambient. Motiu pel qual es proposa la derogació de part de les conductes ja regulades i previstes per aquestes altres dues normes.

Amb independència de la inclusió de noves conductes, de revisió d'algunes de les ja regulades o inclús de la seva derogació, la modificació de la norma comporta també la revisió dels imports de les sancions de multa previstes per les infraccions establertes a

l'ordenança. Doncs també cal adaptar la sanció de multa de conformitat amb les establertes per la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, i això comporta en alguns casos una rebaixa en l'import de la sanció en comparació amb el text de la norma actual i, en d'altres, l'augment dels imports. Així mateix, s'aprofita per revisar l'import de la sanció per la realització d'altres conductes no regulades per la llei orgànica i adequar-lo. Així com per reduir el percentatge de descompte per pagament avançat de la multa que passarà a ser del 50 % o del 40 % en funció del moment en què es realitzi.

L'efecte dissuasiu d'una sanció és innegable, però la revisió dels imports de les sancions i del percentatge de descompte obeeix en part a l'aplicació de la llei orgànica i en part a la seva adequació a les necessitats actuals.

Això no obstant, la present modificació no gira entorn a la sanció sinó que va més enllà. Efectivament, la modificació aposta per la promoció de nous serveis o metodologies d'intervenció davant els conflictes de convivència i posa especial atenció a les necessitats dels col·lectius més vulnerables que poden requerir d'una especial mirada a l'hora d'abordar les problemàtiques de convivència. En concret, la modificació introdueix una visió més respectuosa amb la vulnerabilitat de les persones en situació de sensellarisme, que consisteix no només en evitar la imposició de sancions en conductes relacionades amb l'ús impropï de l'espai públic, sinó que també obre la porta a l'aplicació de mesures alternatives que permetin abordar la situació en la que es trobes des d'una perspectiva més integral.

D'aquesta manera, la modificació de l'ordenança propugna el reforçament de les mesures alternatives a la sanció, de naturalesa educativa i restaurativa, en substitució a les sancions econòmiques per infraccions de les ordenances municipals, amb l'objectiu que les persones infractores puguin connectar amb el model de convivència de la ciutat i superar, si escau, situacions personals o conjunturals que hagin pogut contribuir a les conductes infractores. També en aquest sentit, la modificació reforça les estratègies per a l'ús de metodologies de gestió alternativa del conflicte i mediacions, com a resposta davant de determinades situacions de conflicte social.

b) Adequació de la norma a l'ordenament jurídic actual, que ha evolucionat considerablement durant aquest període.

D'ençà que es va aprovar l'Ordenança de Convivència al 2005, gran part de la normativa a la qual es fa referència al text de la norma ha estat derogada i s'ha aprovat altra legislació diversa sectorial específica que impacta directament en les conductes, imports i procediments regulats per l'ordenança que són de compliment obligat. Fet que compel·leix a la revisió de l'ordenança per adequar-la a la normativa vigent. En concret, s'han de realitzar les adequacions següents:

- Cal adequar la regulació municipal prevista per evitar les conductes discriminatòries que es poden produir a l'espai públic, del Capítol Primer de l'ordenança, per adaptar-la a la normativa de la Generalitat i de l'Estat, fins que s'aprovi una Ordenança municipal específica que la desenvolupi i reguli.

El fonament jurídic de la regulació del capítol concret relatiu a les conductes que atempten contra la dignitat de les persones prové dels articles 38 i 129 de la Carta municipal de Barcelona, mitjançant els quals l'Ajuntament es compromet a vetllar perquè en la ciutat no es produeixin conductes discriminatòries negatives per raó de raça, color, ascendència, edat, sexe, discapacitat i lloc de naixement, i a tipificar per ordenança els comportaments incívics de continguts xenòfobs, racistes i sexistes.

En aquest context, l'evolució de la nostra societat des de l'aprovació de l'Ordenança l'any 2005 exigeix una resposta més ampla i eficaç per abordar els reptes que tenim en matèria de drets humans.

A més, s'ha consolidat un nou marc jurídic, tant autonòmic com estatal, fent possible un canvi gradual de visió social orientada en la igualtat i en el respecte a les persones.

En concret, a l'àmbit autonòmic, la Generalitat ha aprovat la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia i la Llei 19/2020, de 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no discriminació, i a nivell estatal s'ha

aprovat la Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i no discriminació i la Llei 4/2023, de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI.

I més concretament des de la perspectiva local, s'ha vist com a les estadístiques recents aportades en l'informe de l'Observatori de les Discriminacions a Barcelona de l'any 2022, s'evidencia un increment any rere any de situacions de discriminació en la categoria de carrers, parcs, platges i places, sent el racisme i la xenofòbia el motiu que més registre d'incidències ha tingut, seguit d'LGTBI-fòbia i la salut.

- Així mateix, en aplicació del principi de jerarquia normativa i tenint en compte la limitació respecte a la competència dels ens locals per tipificar infraccions i sancions que estableix l'article 139 de la LBRL, la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, obliga a adaptar i regular de conformitat al que estableix les conductes regulades a l'Ordenança i que són coincidents amb les establertes a la Llei orgànica. Això implica també l'adaptació dels imports associats a les sancions per tal d'ajustar-los al que disposa aquesta normativa superior.
- Igualment, s'han de tenir en compte les previsions recollides a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i a la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic en quant als principis i previsions sobre el procediment administratiu sancionador que permetran l'agilització del procediment i redundarà en l'eficàcia de l'Administració.

c) A més, la modificació té com a objectiu assegurar que la normativa s'ajusti i sigui coherent amb les interpretacions i directives establertes pels Tribunals de Justícia en diverses sentències d'obligat compliment. Aquestes sentències han clarificat i reinterpretat alguns preceptes de la norma, i és essencial que l'ordenança reflecteixi aquestes decisions per garantir la seva aplicabilitat i efectivitat jurídica.

En aquest sentit, el projecte de modificació serveix per incorporar les modificacions obligades per efecte directe de les Sentències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya núm. 1156/2009, 1157/2009 i 1165/2009, de dates 23/11/2009, 23/11/2009 i 25/11/2009, respectivament, referides a preceptes del Títol II i del Títol III, i que impliquen, entre d'altres, la supressió de l'advertiment a persones estrangeres d'incórrer en responsabilitat penal, la supressió de traslladar als pares i mares o tutors la responsabilitat dels menors o bé l'anul·lació d'expressions com "o gairebé despullat o despullada".

En conclusió, la modificació proposta no només respon a una necessitat d'actualització, d'adaptar la norma als problemes de la societat actual, a l'ordenament jurídic vigent i adequar-la a allò que els Tribunals de Justícia han establert en diverses sentències, sinó que també busca reforçar la seguretat jurídica i garantir que la norma continuï complint la seva funció reguladora de manera adequada i efectiva.

Per tot l'esmentat, amb la finalitat i objectiu de poder millorar la convivència a la ciutat de Barcelona resulta del tot imprescindible i es conclou justificada la necessitat de procedir a la redacció i aprovació d'un projecte normatiu de modificació de l'actual Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona.

2) Adequació als principis de bona regulació previstos en l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques:

L'article 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques (en endavant, LPAC), disposa que en l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària les administracions públiques han d'actuar d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència.

El projecte de modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona compleix adequadament amb els principis de bona regulació establerts a l'article 129 de la LAPC. En particular:

- Respecte als principis de necessitat i eficàcia:

S'adequa als principis de necessitat i eficàcia perquè, tal i com s'ha advertit en els punts anteriors, la modificació de l'Ordenança es troba justificada per imperatiu legal i per raons d'interès general.

Així, la seva necessitat està clarament identificada i és l'instrument més adequat per a garantir la seva consecució, tant des del punt de vista jurídic com des del punt de vista organitzatiu.

Doncs, es tracta de la modificació d'una norma necessària que ja porta més de 20 anys en vigor, que inicialment es va aprovar per complimentar la potestat sancionadora municipal en els àmbits en els quals no existia una regulació concreta. I que, a més, ha resultat ser l'instrument idoni i l'únic possible per aconseguir l'objectiu d'establir les bases i les eines per millorar la convivència a l'espai públic de Barcelona. Atès que aquest text conté la regulació imprescindible per atendre les necessitats a cobrir amb l'ordenança i que no són altres que establir una sèrie de mesures encaminades específicament al foment i la promoció de la convivència ciutadana i el civisme a l'espai públic, preveient les normes de conducta en cada cas i sancionant aquelles que poden pertorbar, lesionar o deteriorar tant la pròpia convivència ciutadana com els béns que es troben a l'espai públic, així com l'activació dels serveis municipals que corresponguin per donar la resposta més eficaç davant de la situació concreta i actuar des d'una vessant socioeducativa.

En aquest sentit, la modificació proposada introdueix canvis per millorar la solució que l'ordenança ha de donar a les incidències que es donen en la convivència a l'espai públic de la ciutat de Barcelona atenent a les transformacions que ha patit la ciutat i les noves necessitats que presenta la societat actual.

- Respecte al principi de proporcionalitat:

També compleix amb el principi de proporcionalitat, perquè la modificació conté només la regulació imprescindible per atendre les noves necessitats que es volen

cobrir amb la modificació de la norma i no es restringeixen drets, ans el contrari, amb les novetats introduïdes es desplega el que ja preveuen les lleis sectorials al respecte i es blinden els mecanismes per tal d'assolir l'objectiu de millorar la convivència a l'espai públic de la ciutat de Barcelona.

Únicament es podria considerar que la modificació dels imports de la sanció de multa que es proposa per algunes infraccions regulades a l'actual ordenança és una restricció de drets, perquè si bé per algunes conductes es preveu la disminució de l'import corresponent a la sanció de multa, per d'altres s'augmenta el seu import màxim. Ara bé, aquesta variació dels imports de les sancions de multa prevista per algunes conductes compleix i respecta el principi de proporcionalitat. Així doncs, les modificacions proposades responen, en alguns casos, a l'adequació d'aquests imports als previstos i establerts a les lleis sectorials que regulen la conducta i que resulten d'obligat compliment. I, en altres casos, la variació de la quantia es troba justificada per raons polítiques municipals en matèria de convivència amb les que es busca protegir el bé jurídic regulat i per això, adopten mesures per dissuadir de realització de la conducta aplicant la pujada de l'import màxim. Per això, es creen agreujants d'algunes de les conductes que generen més incidències i tenen un gran impacte a l'espai públic. De tota manera, la modificació dels imports de la sanció de la multa s'ajusta al que preveuen les lleis sectorials i en defecte d'aquestes normes s'adeqüen als límits previstos a l'article 141 de la LBRL. Per tant, el canvi de l'import màxim de les sancions d'algunes conductes resulta proporcional al respectar els límits previstos a la normativa.

- Respecte al principi de seguretat jurídica:

Així mateix, el projecte resulta respectuós amb el principi de seguretat jurídica, perquè és plenament coherent amb la resta de l'ordenament jurídic d'aplicació. És més, resulta necessari procedir a l'actualització del text de l'ordenança per garantir el principi de seguretat jurídica. En els darrers anys, diverses normes posteriors i de rang superior han modificat o completat les disposicions originals de l'ordenança. El fet de mantenir el text actual sense adaptar-lo a les noves

regulacions pot generar confusions i dificultats a l'hora d'interpretar i aplicar les normatives vigents.

Per tant, la modificació respecta les previsions sobre la competència i la matèria regulada tant en l'ordenament jurídic estatal com en l'autonòmic i alhora s'integra dintre del marc normatiu municipal actualment vigent. De manera que la modificació proposada genera i completa aquest marc normatiu municipal, tornant-lo més estable, integrat, clar i facilitador del coneixement i la comprensió dels ciutadans.

- Respecte al principi de transparència:

A més, s'adequa amb el principi de transparència, ja que estan definits clarament en el seu articulat tant els seus objectius i finalitats com la seva justificació. Igualment, el procediment establert per a l'aprovació de la norma està sotmès als corresponents tràmits de participació ciutadana.

Això és, al tràmit de consulta pública prèvia previst a l'article 133.1 de la LAPC, al procés de participació ciutadana previst al Reglament de participació ciutadana aprovat al Consell Plenari de 27 de maig de 2022, a la consulta a diferents òrgans consultius i de participació ciutadana, i al tràmit d'audiència i informació pública recollit a l'article 133.2 de la LPAC. Amb l'evacuació d'aquests tràmits s'aconsegueix dotar de la màxima transparència a l'exercici realitzat per part de l'Ajuntament.

- Respecte al principi d'eficiència:

A la vegada, la modificació proposada és perfectament compatible amb el principi d'eficiència, perquè no imposa noves càrregues administratives innecessàries o accessòries per a l'Administració. En realitat, les despeses que es puguin produir com a conseqüència de l'aplicació de la modificació de l'Ordenança formen part de l'activitat ordinària que es realitza en aquesta matèria.

En aquest sentit, en trobar-nos davant de la modificació d'una norma, que ja està en vigor i és d'aplicació, els canvis per a l'Administració no comporten ni

signifiquen una gran reestructuració dintre dels serveis de la pròpia organització municipal.

En efecte, les millores introduïdes serveixen, entre d'altres objectius, per activar als serveis públics en condicions d'eficiència operativa, a l'establir l'obligació de crear un circuit i unes directrius per dirigir i coordinar als serveis municipals afectats.

Per tant, en el present projecte de modificació de l'Ordenança està previst assolir l'actuació de l'Administració i la prestació dels serveis públics de manera que comporti una utilització òptima dels mitjans disponibles per possibilitar la consecució directa dels fins públics perseguits.

3) La competència de l'Ajuntament de Barcelona sobre la matèria:

La competència de l'Ajuntament de Barcelona per exercir la potestat reglamentària en la present matèria rep el suport jurídic, en primer lloc, per l'autonomia municipal encunyada per la Constitució espanyola a l'article 137 i per la Carta Europea d'Autonomia Local en relació amb les col·lectivitats previstes als articles 140 i 141 de la Constitució Espanyola.

En segon lloc, l'Estatut d'autonomia de Catalunya a l'article 87.3 reconeix la potestat normativa dels ens locals, com a expressió del principi democràtic en què es fonamenten, en l'àmbit de llurs competències i en els altres principis sobre els quals es projecta llur autonomia.

En virtut d'aquesta autonomia, l'article 4.1 de la LBRL i l'article 8.1 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, estableixen les competències en relació amb la potestat reglamentària que els hi correspon als ens locals.

En concret, respecte a la matèria que es regula amb la modificació proposada, les competències específiques en matèria de convivència a l'espai públic, l'article 139 de la LBRL estableix que, per a l'adequada ordenació de les relacions de convivència d'interès local i de l'ús dels seus serveis, equipaments, infraestructures, instal·lacions i espais

públics, els ens locals podran, en defecte de normativa sectorial específica, establir els tipus d'infraccions e imposar sancions per l'incompliment de deures, prohibicions o limitacions continguts a les corresponents ordenances.

Igualment, l'article 29 de la Carta municipal de Barcelona aprovada per la Llei 22/1998, de 30 de desembre, preveu que les ordenances han de tipificar exactament les obligacions, l'incompliment de les quals sigui objecte de sanció, en relació amb les matèries en que l'Ajuntament té competència i al llarg del Títol VI s'atorguen diverses competències al municipi de Barcelona, entre les quals es preveu la de sancionar per una sèrie de conductes que tenen relació directa amb la gestió de l'espai públic i el seu ús i gaudi per la ciutadania.

A més, l'article 32.3 de la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, atribueix la competència als alcaldes per a la imposició les sancions i adoptar les mesures previstes en aquesta llei orgànica per la circumstància concurrent de cometre's les infraccions en espais públics municipals o afectar béns de titularitat local i sempre que es tracti de matèries sobre les quals ostenten competència segons la legislació. És més, en els termes establerts a l'article 41 de la Llei orgànica, s'estableix que les ordenances municipals podran introduir especificacions o graduacions en el quadre de les infraccions i sancions tipificades a la mateixa llei orgànica.

Amb independència del suport jurídic que per regular la matèria de la convivència ciutadana es contempla dintre de l'ordenament jurídic espanyol, cal tenir present que dita competència també s'assegura des de l'àmbit europeu a través de la Carta Europea d'Autonomia Local i la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat. Resulta imprescindible que les entitats locals puguin ordenar i gestionar una part important dels assumptes públics sota la seva pròpia responsabilitat i en benefici dels seus habitants (art. 3.1 de la Carta Europea d'Autonomia Local), perquè permet que els Ajuntaments puguin dur a terme les corresponents accions de foment per promoure els valors de convivència i el civisme a la ciutat, sumant-se a més una atribució de potestats no únicament d'execució o mera gestió, sinó abans de res normatives.

Per tant, d'acord amb la normativa citada, ja sigui la de l'àmbit europeu, estatal o autonòmic, l'Ajuntament de Barcelona, en la seva condició d'administració pública local

de caràcter territorial, té reconeguda la potestat reglamentària per regular la matèria objecte de la present modificació.

Altrament, no es pot obviar que el present projecte proposa la modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, norma que es va aprovar a l'any 2005 i sobre la qual els Tribunals han tingut l'oportunitat de pronunciar-se. En concret, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en les sentències de dates 23/11/2009, 23/11/2009 i 25/11/2009, respectivament, va analitzar no només la legalitat d'alguns preceptes de l'ordenança sinó també la competència de l'Ajuntament per dictar la norma i la competència per regular amb dita norma la matèria de la convivència a l'espai públic.

En concret, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya considera el següent:

(...) Por consiguiente, la ordenanza impugnada fue aprobada por el órgano municipal competente, y, además, en el legítimo ejercicio de sus competencias normativas o reglamentarias, ya que la "Ordenanza de Medidas para Fomentar y Garantizar la Convivencia Ciudadana en el Espacio Público de Barcelona", como resulta de la Exposición de Motivos y del articulado, tiene por finalidad conseguir la "adecuada ordenación de las relaciones de convivencia de interés local y del uso de sus servicios, equipamientos, infraestructuras, instalaciones y espacios públicos", los cuales responden a los criterios mínimos de antijuridicidad o bienes jurídicos protegibles por las entidades locales a través de disposiciones normativas sancionadoras, de acuerdo con el artículo 139 LBRL y el artículo 128.1 b) de la Carta Municipal de Barcelona.

La disposición general local impugnada se ajusta a los parámetros legales y jurisprudenciales del principio de legalidad constitucionalmente consagrado en materia administrativa sancionadora, de acuerdo con las modulaciones que los Tribunales, primero, y el legislador, después, han introducido en el referido postulado constitucional, a fin de hacerlo compatible con el principio de autonomía local consagrado también en la Norma Fundamental (...).

(el negreta és nostre)

4) El marc normatiu en que s'insereix el projecte de modificació que es presenta:

La modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona s'integra dintre del marc normatiu propi de l'Ajuntament de Barcelona.

En concret, la modificació passa a formar part de les disposicions generals de caràcter reglamentari dictades per l'Ajuntament de Barcelona en l'àmbit de les seves competències, aprovades amb la finalitat pròpia d'ordenació social en exercici de la seva potestat inherent a l'autonomia municipal, de valor i eficàcia reglamentaris.

En aquest sentit, formarà part del conjunt de normes que configuren l'ordenament jurídic municipal i que també, d'una manera o altra, i des de diverses vessants diferents, refereixen i regulen aspectes que tenen incidència o es relacionen amb la convivència i l'ús general de l'espai públic, entre d'altres, són les següents:

- Ordenança d'ús de la via i espais públics
- Ordenança de medi ambient
- Ordenança de circulació de vianants i vehicles
- Ordenança dels usos del paisatge urbà de la ciutat de Barcelona
- Ordenança de terrasses
- Ordenança de protecció, tinença i venda d'animals
- Ordenança reguladora del procediment sancionador
- Ordenança reguladora dels procediments d'intervenció municipal en les obres

De fet, el projecte de modificació conseqüentment implica la derogació i modificació de part de l'actual Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona que es va aprovar al 2005 i que forma part del marc normatiu de l'Ajuntament de Barcelona esmentat.

Així mateix, el projecte de modificació de l'ordenança obeeix en part a la incorporació d'objectius i mecanismes ja previstos a la legislació estatal i catalana. Per tant, la incardinació de la present norma a l'ordenament jurídic es vincula directament al seu objecte, que no és un altre, genèricament, que l'adequada ordenació de les relacions de convivència social. Aquest és el seu objectiu, que s'haurà de cohonestar amb la normativa de seguretat ciutadana, la normativa de igualtat de tracte, la normativa de salut pública i la de procediment administratiu. Per això, la modificació de l'ordenança contempla obligacions o drets derivats de tals legislacions sectorials, tant d'àmbit estatal com d'àmbit autonòmic, que incideixen en l'ordenació de la convivència ciutadana.

D'aquesta manera s'aconsegueix amb el projecte de modificació de l'ordenança recollir la normativa aplicable a les matèries esmentades. A més, s'aporta seguretat jurídica en actualitzar-se l'ordenança de conformitat amb el que preveuen les legislacions sectorials i es converteix en un mitjà per facilitar la interpretació conjunta de l'ordenament jurídic.

En particular, s'emmarca dintre de l'esquema següent:

- Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana
- Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia
- Llei 19/2020, de 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no discriminació
- Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i no discriminació
- Llei 4/2023, de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI
- Llei 20/85, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència.
- Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques
- Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic

- Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya

5) La relació motivada de les persones i les entitats interessades a les quals s'ha d'atorgar, si escau, el tràmit d'audiència:

La modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona resulta d'aplicació amb caràcter general al conjunt de la ciutadania i a les entitats que es poden veure potencialment afectades per desenvolupar activitats a l'espai públic.

En efecte, les propostes que es presenten amb el projecte pretenen enfortir la corresponsabilitat de tothom per millorar la convivència a l'espai públic, no només de la ciutadania sinó també de les entitats que realitzen activitats amb afectació a aquest espai, com són les associacions de festes majors, les que representen al sector d'oci nocturn, al del turisme o a la restauració.

Així mateix, atès que amb la modificació es vol introduir canvis en la regulació de les conductes que atempten contra la dignitat i introduir com a nova conducta l'atac a la indemnitat sexual, s'han practicat diversos tràmits per donar la informació sobre el projecte a entitats representatives del col·lectiu LGTBI i al Consell de les dones i així obtenir aportacions al respecte.

També, en atenció a les novetats introduïdes en conductes ja regulades en l'ordenança actual com la realització de les necessitats fisiològiques a l'espai públic, el botellot o les pintades s'ha fet difusió del projecte a entitats veïnals, a entitats socials vinculades amb el Tercer Sector Social i s'ha tingut especial consideració amb els joves.

Així, amb la pràctica d'aquests tràmits es dona compliment a l'obligació establerta a l'article 129.5 de la LAPC de possibilitar la participació activa dels possibles destinataris en l'elaboració de les normes.

5.1. Consulta pública prèvia:

En data 23 d'octubre, la gerent d'Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència, va disposar iniciar l'expedient per a l'aprovació de la modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, d'acord amb el que disposen els articles 58 i 128 de la LPAC.

Atès que l'article 133.1 de la LAPC estableix amb caràcter previ a l'elaboració del projecte, l'obligació de possibilitar la participació activa dels possibles destinataris en l'elaboració del projecte de la norma, s'ha de substanciar una consulta pública, a través del portal web de l'Administració competent.

Precisament amb l'objectiu de fomentar i millorar la participació ciutadana en el procediment d'elaboració de les normes, es va substanciar la consulta pública, a través del portal web de l'Ajuntament de Barcelona, per recollir aportacions de tota la ciutadania i de les entitats que ho consideressin.

D'acord amb el certificat emès pel secretari general de l'Ajuntament de Barcelona que consta a l'expedient, el tràmit de consulta pública va estar obert durant el període comprès entre el 30 d'octubre i el 30 de novembre de 2023 (ambdós inclosos), sense que es rebés cap aportació al respecte.

5.2. Procés participatiu:

L'article 30 de la Carta Municipal de Barcelona reconeix el dret a la participació ciutadana, especialment en aquelles matèries que afectin més directament la qualitat de vida dels ciutadans.

Amb aquesta finalitat i d'acord amb allò establert en el capítol 3 del Reglament de participació ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona, aprovat pel Plenari del Consell Municipal el 27 de maig de 2022, i publicat al BOPB el 28 de juny de 2022, en el qual es regulen els processos participatius, es va impulsar el corresponent procés. Tot i que en tractar-se de la modificació d'una ordenança no resultava preceptiu, d'acord amb l'article 39.1.c).

Així doncs, per Decret de 18 de desembre de 2023 es va aprovar i convocar el procés participatiu per a la modificació de l'Ordenança com a exercici de democràcia participativa i transparència, per informar a la ciutadania, obrir el debat de participació i recollir les seves propostes en relació amb la modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona.

A més, amb la finalitat de garantir el funcionament del procés participatiu, l'eficàcia dels instruments de debat i el desenvolupament del procés participatiu es va crear la Comissió de Seguiment del procés, integrada per persones representants de la pluralitat d'actors a implicar en el procés com agents econòmics i socials i organitzacions i entitats implicades amb la pacífica convivència ciutadana. Concretament, es va constituir amb una persona representant de les entitats següents:

- Consell de Dones
- Consell LGTBI+
- Gremi de Discoteques de Barcelona
- Consell de Joventut de Barcelona
- Consell de Ciutat
- Federació d'Associacions de veïns i veïnes de Barcelona
- Taula del Tercer Sector Social de Catalunya
- Plataforma de Festes Majors de Barcelona
- Consell d'Associacions de Barcelona
- Gremi de Restauració
- Gremi d'Hotelers de Barcelona
- Taula de Policia Administrativa
- Oficina de Convivència.

Inicialment, en relació amb els debats de participació, es va preveure la realització de 3 sessions participatives obertes a tota la ciutadania, que es van realitzar en espais de

districtes diferents i mitjançant la posada en marxa d'un espai web pel procés dintre de la plataforma digital de participació Decidim.barcelona.

Posteriorment, tenint en compte les demandes dels membres de la Comissió de Seguiment del procés participatiu, les manifestacions de la ciutadania durant la celebració de les sessions participatives i que així es va acordar, en data 13 de març de 2024, per part de la Comissió de Presidència, Seguretat i Règim Interior, es van ampliar les sessions participatives. L'ampliació de les sessions van consistir en realitzar sessions a la resta dels districtes de la ciutat de Barcelona en els quals no s'havien realitzat anteriorment.

D'aquesta manera, amb la finalitat de garantir la participació ciutadana i recollir les màximes aportacions possibles es va arribar a fer un total de 10 sessions participatives, una a cada districte de Barcelona. Aquestes sessions van ser obertes a tota la ciutadania, havent-se fet la difusió de les sessions per diferents canals i a diferents organitzacions o entitats, i realitzant-se en espais diversos per atraure la participació dels joves.

En total van comparèixer 176 persones de les quals 79 persones van assistir a títol personal i 98 en representació de 55 entitats de la ciutat. En concret, les entitats que van comparèixer són les següents:

- @PutasIndgnadas
- Ass. de Comerciants de la Creu Coberta
- Associació Amics Arc del Teatre
- Associació de Gent Gran de Torre Baró
- Associació de veïns i veïnes de l'Eixample
- Associació pels Drets Sexuals i Reproductius
- Ateneu Popular Cerdà
- AVV Badal-Brasil-La Bordeta
- AVV Barceloneta
- AVV Ciutat Vella

- AVV de la Dreta de l'Eixample
- AVV de Vallbona
- AVV El Besòs
- AVV El Parc
- AVV Esquerra Eixample
- AVV Font de la Guatlla - Magòria
- AVV Hostafrancs
- AVV Illa Raval Sud
- AVV La Sagrera
- AVV Plaça de la Farga
- AVV Poble Nou
- AVV Poble-sec
- AVV Torre Baró
- AVV Jardins Montserrat
- Banc Solidari de serveis gratuïts
- Casal de Joves del Clot-Camp de l'Arpa "La Traca"
- Comissió de Festa Major de Sant Antoni, Taula comunitària de Sant Antoni
- Comissió de seguiment Sant Gervasi - la Bonanova
- Comissió de seguiment. Barri de Sants
- Comissió de Veïns i Veïnes. Barri la Bordeta
- Comissió Gent Gran Eixample
- Comissió Nocturna de Barcelona
- Comunidad Zona Recreativa Barcinova
- Consell d'Associacions de Barcelona

- Convivim Porta
- Coreixample
- FATEC, Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya
- Federació de Colles de Sant Medir
- Federació Festes Majors de Sants
- Genera
- Gimnàs Social Sant Pau SCCL
- Inquilinas VP Illa F Torre Baró
- Associació veïnal Provençals Mar
- Les Vilaretes
- Metzineres
- Moviment Tsunami Veïnal
- Plataforma de veïns afectats per la inseguretat de BCN
- Plataforma Jardí de l'Estació de Magòria
- Plataforma Places Gràcia
- Sants-3 Ràdio
- SOS Enric Granados i Xarxa Veïnal contra el Soroll
- Taller artesà
- Taula de civisme de la Marina
- Veïns per la millora del barri
- Xarxa Veïnal del Raval

Per concloure el procés participatiu es va convocar una Audiència Pública de retorn del procés amb la finalitat d'informar a la ciutadania de les aportacions recollides i de les necessitats que s'havien detectat durant les sessions de participació ciutadana. Així

mateix, es va donar resposta a cadascuna de les persones que havien realitzat alguna aportació a les sessions presencials o mitjançant la plataforma digital. I, fins i tot, les propostes que feien referència a matèries que no corresponien a l'àmbit regulador de la modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència a l'espai públic de Barcelona, es van fer arribar a les Gerències competents per al seu coneixement i als efectes oportuns.

A fi i efecte de desenvolupar amb més detall la informació relacionada amb aquest apartat, ens remetem a la documentació i la memòria participativa explicativa del procés participatiu per la modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona que consta ja incorporada a l'expedient.

5.3. Informació i propostes rebudes per altres entitats:

A més del procés participatiu obert a tota la ciutadania, la Comissionada de Convivència va ser convocada i en algunes ocasions va demanar la seva participació, a diverses reunions o sessions d'òrgans participatius de la ciutat donant a conèixer i informant sobre el projecte per a la modificació de l'Ordenança amb la finalitat de promoure la intervenció ciutadana i la transparència d'aquest procés normatiu així com de rebre propostes de millora per a incorporar al text. S'acompanya informe de la Comissionada com a annex 1.

En concret, va participar en reunions dels Consells de Seguretat de tots els districtes de Barcelona i en sessions de la Comissió Permanent del Consell de Ciutat, de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, de la Comissió Executiva del Consell del Poble Gitano, del Consell Assessor de la Gent Gran, del Plenari del Consell LGTBI, del Consell Municipal de Dones i del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona.

Així mateix, la Comissionada de Convivència amb l'objectiu de continuar amb aquesta tasca va mantenir reunions amb diverses entitats de les més representatives de la nostra ciutat com la Taula del Tercer Sector, la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de

Barcelona i Barcelona Oberta. Aquestes sessions amb les entitats van ser una oportunitat per compartir les línies d'actuació previstes i la tramitació del projecte.

En resposta als contactes establerts, la Taula del Tercer Sector Social de Catalunya va realitzar diverses aportacions al projecte en curs. Aquestes contribucions van ser revisades i si bé algunes d'elles formen part de l'objecte de regulació d'altres normes, altres han estat incorporades directament a la proposta actual de modificació de l'ordenança. Als efectes d'informar de les aportacions realitzades per la Taula i acollides a la norma, a continuació s'adjunta un quadre resum de les mateixes.

Observacions “Taula d’entitats del Tercer Sector Social de Catalunya”	Suggestiment aplicat segons text versió a data de la reunió.
La Taula considera que el terme “aporofòbia” ha de constar de manera explícita en tot l’articulat de l’ordenança, quan fa referència a comportaments discriminatoris dirigits a persones en situació de pobresa i exclusió, tal i com s’explicita amb els comportaments de naturalesa xenòfoba, racista, sexista o homòfoba	S'afegeix a l'art. 7.2 g)
Des de la Taula se sol·licita que aquest Observatori reculli dades relacionades amb l’impacte de les ordenances en les persones que viuen a carrer. En concret, es demana: • Recollida de dades desglossades sobre els efectes de la criminalització en les persones sense llar i en situació de pobresa, la imposició de sancions penals i administratives per la realització d'activitats per sustentar la vida, inclosa informació sobre multes i penes de presó en cas de condemna o per manca de pagament de multes. • Avaluar l'impacte de multes, ordres de trasllat, desallotjaments, sancions penals, arrestos, institucionalització forçada, detenció o empresonament causats per lleis i regulacions que criminalitzen persones sense llar, en situació de pobresa o altres vulnerabilitats. • Publicar periòdicament els costos financers relacionats amb l'execució, administració de multes, processament, revisió judicial, detenció o presó per delictes d'ordre públic.	L'Observatori ha desaparegut, però se seguirà publicant la informació d'acord amb el que es venia fent. Respecte a les altres peticions, es publicarà la informació de les relacionades amb les sancions imposades per aplicació de l'Ordenança de Convivència. Ara bé, no podem ni recollir ni avaluar ni publicar altres dades que demanen perquè no les tenim, no són de la nostra competència.
Article 30. Es demana afegir un punt 3. L’aplicació d’aquesta ordenança ha de prioritzar garantir el dret al joc dels infants menors d’edat i a gaudir d’un espai públic de qualitat, fent prevaler	Afegir al final de l'article 30.1: fer prevaldre el dret dels infants

el seu interès superior com a infants, tal com preveuen la Convenció dels Drets de l'Infant i la Llei dels Drets i les Oportunitats en la Infància i l'Adolescència, i com es desenvolupa en el Pla de joc a l'espai públic de Barcelona amb horitzó 2030	
La Taula considera que no poden ser incloses a l'Ordenança ni poden ser sancionades dins la norma aquelles activitats orientades al sosteniment de la vida, es proposa: A) Derogar les disposicions administratives locals que criminalitzen o sancionen les persones que viuen, sobreviuen al carrer, per no tenir mitjans de subsistència, o per dur a terme accions vitals en espais públics, com dormir, menjar, cuinar, rentar-se, seure, ficar-se al llit o realitzar activitats relacionades amb la higiene. Concretament aquestes qüestions cal modificar-les en els apartats següents: CAPÍTOL VI. Necessitats fisiològiques. CAPÍTOL VII. Quan fa referència a consum d'alcohol. C. Quan el consum s'exterioritzi de forma denigrant per als vianants o a la resta d'usuaris dels espais públics. CAPÍTOL IX. QUE FA REFERENCIA A LES NORMES DE CONDUCTA. Art. 54 CAPÍTOL X. ÚS IMPROPI DE L'ESPAI PÚBLIC. ART 57 I 58. Són sancions que Sobre representen a les persones que viuen i dormen a carrer (utilitzar els bancs i els seients públics per altres usos que els destinats, rentar-se o banyar-se a les fonts, rentar la robar a les fonts).	Al projecte de modificació es preveu el següent: “Article 44 bis. Intervencions específiques Quan les conductes regulades en aquest capítol es realitzin per persones que presentin necessitats d'assistència social o mèdica, els serveis municipals han d'adoptar les mesures adients per atendre-les, i en el cas de ser necessari per raons de salut, les han d'acompanyar a l'establiment o servei municipal adient, amb la finalitat de socórrer-la o ajudar-la en allò que sigui possible.” S'ha eliminat la referència al consum d'alcohol de forma denigrant. No es pot acceptar la supressió de les Activitats i prestació de serveis no autoritzats. Introduir el punt 3 a l'article 58 per recollir la frase prevista dintre del punt 2 a): Quan es tracti de persones en situació de sensellarisme, s'estarà a allò que es preveu a l'article 60.2 d'aquesta Ordenança Respecte a les altres conductes es pot aplicar el que preveu l'article 60.2 Els serveis municipals adoptaran, en cada cas, les mesures que siguin procedents en coordinació amb els serveis socials municipals o, si escau, amb altres institucions públiques i, si ho estimés necessari per raons de salut, acompanyarà aquestes persones a l'establiment o servei municipal adient, amb la finalitat de socórrer-la o ajudar-la

B) Derogar les lleis que prohibeixen la mendicitat en espais públics a nivell nacional, regional o local. Quan la mendicitat és resultat de l'explotació i està vinculada al tràfic de persones, la responsabilitat penal ha d'atribuir-se als que obliguen a les persones a pidolar, i no a les persones traficades obligades a fer de captaires. Aixó implica derogar totalment el <i>CAPITOL V. Altres conductes a l'espai públic. Secció 1ª. OCUPACIÓ DE L'ESPAI PÚBLIC PER CONDUCTES QUE ADOPTEN FORMES DE MENDICITAT.</i> La mendicitat en cap cas pot aparèixer com un problema de civisme relacionat amb la criminalització. Que és el que es fa quan es parla de formes de mendicitat insistent, intrusiva o agressiva. Així com quan es parla de mendicitat amb menors o amb màfies. Entenem que totes aquestes accions que es vinculen a la mendicitat, màfies, conductes agressives, etc., poden tenir una actuació i una resposta sense incloure les mateixes en el concepte mendicitat. C) Garantir que el decomís i destrucció arbitraris dels béns o mercaderies de persones en situació de carrer, estigui prohibit per llei. S'ha de tenir en compte en el cas dels decomisos previstos a l'ordenança de civisme D) Garantir que els espais públics siguin accessibles i segurs per a totes les persones, sense discriminació. Reconèixer que els espais públics són essencials per a la supervivència de les persones sense llar i en situació de pobresa i han d'estar equipats amb serveis essencials per a les seves necessitats, incloses instal·lacions d'aigua i sanejament.	en allò que sigui possible. En aquest cas no s'imposarà la sanció prevista. No es pot derogar altres lleis. A l'OC es preveu sancionar als que utilitzen als altres: Sens perjudici del que es preveu a l'article 232 de Codi Penal, queda totalment prohibida la mendicitat exercida per persones menors o, aquella que es realitzi, utilitzant directa o indirectament, persones menors o persones amb discapacitat. I en aquest sentit es preveu: Quan la infracció consisteixi en l'obstaculització del lliure trànsit dels ciutadans i ciutadanes pels espais públics, els agents de l'autoritat informaran, en primer lloc, aquestes persones que les esmentades pràctiques estan prohibides per la present Ordenança. Només quan la persona persisteixi en la seva actitud i no abandoni el lloc s'ha de procedir d'acord amb el procediment establert. Ara bé, també s'indica que pel cas de ser sancionat es podrà substituir per mesures alternatives a la sanció. Si es fa un comís es pot recuperar Aquesta proposta queda fora de l'àmbit directe de l'ordenança, ja que depenen d'altres instruments, com els plans urbanístics, els estudis tècnics o les decisions pressupostàries.
Article 76. Es demana afegir un punt 5.	

La Guàrdia Urbana i els Mossos d'Esquadra, en l'aplicació d'aquesta ordenança, hauran de garantir el dret a la igualtat i a la no discriminació de totes les persones. Concretament, no realitzaran identificacions de persones per perfil ètnic i racial. Així ho estableixen, entre altres, tractats internacionals com la Declaració Universal dels Drets Humans, el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics i la Convenció internacional sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació racial, així com la Llei de seguretat ciutadana i les lleis que regulen el funcionament de les forces i cossos de seguretat a Catalunya. Les seves intervencions s'han d'orientar pel que estableix el document 'Propostes per unes identificacions policials no discriminatòries', de l'Oficina de Drets Civils i Polítics de la Generalitat de Catalunya.	Aquesta demanda ja es troba regulada dintre de la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat i de la Llei 16/1991, de 10 de juliol, de les policies locals.
Article 82. Es demana afegir un punt 5. En aquells casos en què les infraccions de l'ordenança siguin comeses per persones en situació de greu vulnerabilitat, com el cas de persones en situació de sensellarisme i persones joves d'origen migrat sense referents adults (siguin persones extutelades o arribades a Catalunya com a majors d'edat), es prioritzarà la mediació, la resolució dels conflictes amb alternatives a la sanció i la derivació als serveis socials i altres recursos municipals, com el Servei de Detecció i Intervenció amb infants, adolescents i joves migrants sols (SDI), per garantir els drets d'aquestes persones i afavorir la seva inclusió social.	El projecte ja preveu una nova redacció de l'article 82: "1. Quan la persona presumptament responsable de l'incompliment de l'Ordenança es trobi en situació de sensellarisme o presenti necessitats d'assistència social o d'atenció mèdica, els serveis municipals i/o els o les agents de l'autoritat que intervinguin, l'han d'informar de la possibilitat d'acudir als serveis socials o mèdics corresponents i del lloc concret on pot fer-ho i en el cas que la persona presenti necessitats d'assistència social o mèdica especial o urgent, ho comunicaran directament als serveis socials municipals. En tot cas, s'oferirà d'ofici la possibilitat de substituir la sanció per una mesura alternativa en els termes que es refereix l'art. 28.2 de l'Ordenança reguladora del procediment sancionador i la normativa complementària. 4. En els casos descrits en els apartats anteriors, si es detecta una situació de complexitat especial amb un impacte

	greu a l'espai públic, els o les agents d'autoritat o els serveis que intervinguin ho han de posar en coneixement dels responsables municipals corresponents per tal que aquests adoptin les mesures oportunes de manera coordinada. 5. L'Ajuntament ha de vetllar per la millora contínua dels procediments establerts amb els serveis socials municipals, mitjançant la revisió dels procediments existents amb la finalitat d'obtenir les millores necessàries per agilitzar la comunicació amb els serveis socials municipals i prestar la deguda assistència a les persones que la precisin. Amb aquest objectiu, l'Ajuntament ha de procedir a l'automatització de les comunicacions als serveis socials de les situacions de vulnerabilitat més greus detectades per la Guàrdia Urbana, a fi d'agilitzar els circuits establerts i garantir una resposta urgent i eficaç."
En relació al Capítol II sobre el Règim Sancionador. En el cas de persones que incompleixin les normes de convivència i sobre els criteris de graduació útil per la proporcionalitat de la sanció, la Taula considera que no queda clar si a l'article 88.1.b queden incloses les persones amb problemes de salut mental amb diagnòstic o no. La Taula recorda que en molts casos de persones en situació de sensellarisme, aquest fenomen pot repercutir en els punts d i e (reincidència i reiteració) del mateix article.	Les circumstàncies que envolten uns fets han de ser valorades cas per cas i en aquest sentit determinar el que procedeix.

5.4. Consell de Ciutat:

De conformitat amb la directriu 144 per a l'elaboració de les normes municipals, i atès que la modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, malgrat el seu abast parcial, pot considerar-se d'especial

rellevància per a la ciutadania, es va considerar oportú sotmetre el projecte normatiu a la consideració del Consell de Ciutat.

A més, aquesta tramesa venia avalada per l'apartat d) de l'article 59 del Reglament de Participació Ciutadana, que atribueix a aquest òrgan la funció de conèixer, debatre i, si escau, emetre informe sobre les disposicions normatives d'interès ciutadà.

Així, en atenció a la seva condició de màxim òrgan consultiu i de participació ciutadana de Barcelona, es va donar trasllat de l'esborrany del projecte disponible en aquell moment.

En aquest sentit, el 28 de novembre de 2024, la Comissionada de Convivència va comparèixer davant la Comissió Permanent del Consell, on va procedir a exposar el contingut i els objectius del projecte normatiu, així com a facilitar l'esborrany del mateix, a fi que poguessin avançar-se i valorar-lo amb deteniment.

Posteriorment, el 24 de gener de 2025, la Gerent d'Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència va traslladar oficialment el projecte normatiu al Consell de Ciutat per tal que, si s'esqueia, emetés l'informe corresponent sobre la proposta de modificació de l'Ordenança.

En resposta a aquesta comunicació, la Secretaria del Consell de Ciutat va obrir un procés intern de consulta entre els seus membres amb la finalitat de recollir observacions i comentaris respecte a la proposta normativa. Com a resultat d'aquest procés, es van rebre dues aportacions individuals formulades per dos membres del Consell de Ciutat, les quals, no obstant, no van ser sotmeses a debat ni aprovació formal dins de l'òrgan col·legiat.

Finalment, com es pot veure a la documentació de l'expedient, en la sessió de la Comissió Permanent del Consell de Ciutat celebrada el 20 de febrer de 2025, es va decidir traslladar aquesta documentació a la gerència gestora del projecte, deixant constància expressa que les observacions rebudes no constitueixin propostes adoptades

per consens dins del Consell de Ciutat, sinó que corresponen exclusivament a aportacions a títol individual dels membres que les van formular.

Un cop analitzades les aportacions formulades pels dos membres del Consell, es va constatar que una part significativa de les mateixes tenen un caràcter eminentment lingüístic, centrant-se en qüestions de redacció, precisió terminològica i claredat expositiva del text normatiu. En aquest sentit, es va valorar la seva pertinència i, en la mesura que van ser considerades adequades i ajustades als criteris de tècnica legislativa, es van introduir algunes d'aquestes millores en la versió final del projecte normatiu. A tall d'exemple hi havia un error tipogràfic que es va detectar i es va procedir al canvi de la paraula "gadi" per "gaudi".

Tanmateix, altres aportacions rebudes no podien ser qualificades pròpiament com a propostes de modificació del contingut de la norma, ja que es tractava principalment de consultes, observacions o manifestacions de disconformitat derivades d'una interpretació parcial, errònia o incompleta del sentit i l'abast de la modificació proposada. Probablement, aquest tipus de propostes, en gran part, se'ls hi van generar com a conseqüència que el projecte normatiu sotmès a consulta es limita a informar dels articles afectats per la modificació, sense reproduir íntegrament els preceptes que es mantenen sense alteració, la qual cosa pot haver generat confusions envers el sentit i l'aplicació de la normativa. Així es va fer arribar una observació sobre la intervenció prevista amb les persones en situació de sensellarisme per saber o suggerir que: sensellarisme no siguin de Barcelona es tindran de posar amb el seu municipi.

A més, es van identificar determinades propostes que instaven a la incorporació de conductes que ja es troben regulades en altres ordenances municipals i que, per tant, no poden ser objecte d'inclusió en aquesta modificació normativa, atès el principi de simplificació administrativa i coherència del conjunt de l'ordenament jurídic local. Com per exemple les al·lusions que es van fer a conductes relacionades amb la circulació.

Així mateix, es van rebre suggeriments encaminats a un enduriment de la regulació, bé mitjançant l'agreujament de la qualificació de determinades conductes i l'augment dels

imports de les sancions associades. Aquestes peticions, però, no poden ser ateses en la mesura que es troben limitades pel marc normatiu establert per la LOPSC, la qual ja tipifica aquestes infraccions i estableix uns marges sancionadors que no poden ser modificats per una norma de rang inferior. Com a mostra es va fer l'aportació següent: Les conductes que atempten contra la llibertat i indemnitat sexual haurien de tenir una consideració més greu i una sanció més elevada, donada la seva gravetat i l'impacte en les víctimes.

Finalment, també es van rebre propostes que suggerien la modificació de determinades conductes tipificades, malgrat que aquestes ja es troben previstes en altres disposicions amb rang de llei, i que amb el projecte únicament es fa referència a les mateixes. En altres casos, es van formular demandes de concreció sobre aspectes que, per raons de tècnica normativa, no correspon incloure en el text de l'Ordenança, sinó que han de ser desenvolupades mitjançant instruments jurídics complementaris, els quals permeten una aplicació més flexible i adaptada a la realitat operativa. Per concretar i com a exemple d'observació es va demanar més concreció sobre les mesures alternatives quan aquestes es desenvolupen per una altra norma.

5.5. Sindicatura de Greuges de Barcelona:

Amb independència dels contactes que es van mantenir amb diversos òrgans participatius i amb diverses entitats per informar del projecte, cal tenir present els informes que es van emetre per part del Síndic de Greuges de Barcelona.

Des de la Sindicatura de Greuges de Barcelona, abans de disposar del text del projecte normatiu, es va emetre un informe sobre la modificació de la vigent Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona. Amb posterioritat, a petició de la comissionada de Convivència, un cop se li va lliurar el text, es va emetre un nou informe sobre el projecte.

- En relació amb l'informe "Espai públic i dret a la ciutat: anàlisi de l'Ordenança de convivència de Barcelona":

El Síndic de Greuges va fer entrega d'aquest informe en reunió amb el 3r Tinent d'Alcaldia i la Comissionada de Convivència a l'octubre 2024. Aquest informe es va emetre sense haver tingut coneixement del contingut del projecte. La seva emissió es va realitzar per considerar-ho necessari per ser l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic, un dels instruments principals dels quals s'ha dotat l'Ajuntament de Barcelona, a l'hora de dur a terme polítiques de i per a la convivència a l'espai públic de la ciutat. Amb aquest informe el síndic va presentar una anàlisi de l'ordenança que es remunta a l'origen de la norma, a part de la seva aplicació, la va interrelacionar amb altres dades que afecten a altres matèries, va esmentar diferents normatives tant nacionals com internacionals i, fins i tot, va presentar una sèrie de propostes per ajudar a articular una millor alternativa per a la modificació de l'actual normativa vigent.

És així com el Síndic de Greuges va fer arribar les seves propostes en relació amb el projecte de modificació de l'Ordenança, les quals s'articulen en quatre eixos com són l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la norma, la diversitat dels usos de l'espai públic, les actuacions preventives i les mesures d'execució.

Aquestes propostes van ser analitzades i, en la mesura que va ser possible, van ser incorporades directament al text del projecte, ja sigui de manera explícita o implícita, per tal d'atendre les recomanacions plantejades per aquesta institució i, alhora, garantir que els objectius inicials de la norma siguin plenament coherents amb les necessitats socials i normatives identificades prèviament.

Als efectes d'informar d'una manera més concisa i clara, es pot concloure de manera resumida el següent:

- Pel que fa a les recomanacions en quant a la focalització de l'ordenança per centrar-se en comportaments clarament incívics o vandàlics, desvinculant-se

d'aquelles situacions que afectin persones en risc d'exclusió social per evitar la doble estigmatització, s'ha establert un marc normatiu clarament orientat a abordar conductes incíviques o vandàliques i afavorir la protecció de les persones en risc d'exclusió social. Així, s'ha previst una sèrie de mecanismes per garantir que les actuacions siguin proporcionades i justes. Entre aquests mecanismes s'inclouen intervencions específiques per a les persones en situació de vulnerabilitat, mesures alternatives a les sancions, que es poden oferir d'ofici, i fins i tot l'exclusió de sancions en determinades conductes, promovent així polítiques de suport i integració que millorin les condicions d'aquestes persones.

- En relació amb la definició precisa de les infraccions, atès que ens trobem davant d'una modificació i per tant de la revisió de certs articles, els articles que s'han revisat, han estat actualitzats amb l'objectiu de millorar-ne la redacció, fent-la més clara i comprensible, amb la finalitat d'evitar interpretacions subjectives. Com a exemple clar d'aquesta definició es troba la incorporació com una novetat important en la modificació de l'ordenança, de la prohibició d'atemptar contra la indemnitat i la llibertat sexual en la qual es detallen les conductes que poden constituir dita prohibició.
- Respecte a la unificació normativa sol·licitada, s'ha portat a terme una revisió exhaustiva de l'Ordenança d'ús de les vies i espais públics. Aquesta revisió ha permès eliminar dobles regulacions, harmonitzar els textos legals i garantir que les conductes regulades es trobin recollides en un únic marc normatiu. A més, s'han derogat articles obsolets o inadequats, assegurant així que l'ordenança s'ajusta a les necessitats actuals i afavoreix una aplicació més coherent i comprensible.
- En termes de la diversitat d'usos de l'espai públic, indica que cal fomentar la corresponsabilitat ciutadana i comunitària i així es recull expressament a la modificació, doncs s'incorpora aquest concepte dintre del propi text de la norma i es promou l'adopció d'acords per aconseguir el compromís de tothom per gaudir de l'espai públic amb respecte a la resta de persones que conflueixen en el mateix. Així mateix, a l'informe es planteja l'adopció de mesures per promoure la

corresponsabilitat mitjançant l'educació cívica i la participació ciutadana, conceptes que es troben plenament integrats en la normativa.

Tanmateix, qüestions com la compatibilitat d'usos en el sentit de garantir l'equilibri entre els diferents usos o la dotació d'equipaments per millorar la infraestructura urbana amb serveis com lavabos públics, dutxes i espais per fer grafitis, resulten propostes que queden fora de l'àmbit directe de l'ordenança, ja que depenen d'altres instruments, com els plans urbanístics, els estudis tècnics o les decisions pressupostàries. Aquestes propostes s'han de desenvolupar a través de les àrees i districtes corresponents, tenint en compte les dinàmiques de cada barri, els usos de l'espai que es fa en cadascun d'ells i les prioritats definides pels òrgans competents.

- En l'àmbit de les actuacions preventives, l'informe proposa tant apostar per les mesures alternatives a la sanció com per la formació municipal i per la mediació comunitària.

Al respecte de les mesures alternatives, el projecte de modificació reforça la seva aplicació, doncs promulga que aquestes mesures siguin ofertes d'ofici. Així mateix, d'acord amb el que s'ha fet fins ara, en aplicar una mesura alternativa s'analitza la situació individual i concreta de cada infractor per garantir-ne l'eficàcia i assegurar que compleix amb la finalitat educativa que es pretén amb la mateixa.

L'apreciació de la necessitat de capacitar al personal responsable de l'aplicació de l'Ordenança per garantir un enfocament basat en els drets humans que es reconeix cabdal, s'ha d'instrumentalitzar mitjançant els plans de formació del personal municipal, que s'ha d'anar ajustant a mesura que sorgeixen noves necessitats, especialitzacions per canvis legals o jurisprudencials que hi poden incidir. Per aquest motiu, aquesta capacitació no es regula mitjançant un text normatiu sinó que es s'ha de fer mitjançant els instruments de formació establert per al personal municipal.

Pel que fa a la mediació comunitària en el marc del conflicte a l'espai públic ja s'està duent a terme, i sobre la referència en concret a les zones d'oci nocturn, també es realitza de manera molt efectiva. Ara bé, el reforç d'aquests mecanismes, si bé és desitjable, és independent de la modificació de l'Ordenança doncs està condicionat a factors externs a la norma, com la dotació de recursos.

- Finalment, l'informe assenyala la necessitat d'una coordinació institucional per establir mecanismes entre serveis socials i policials, l'existència d'un consens per garantir la participació de col·lectius socials i veïnals en l'elaboració de les normatives i la necessitat de crear sistemes per fer seguiment i avaluació.

D'acord amb l'informe del Síndic el projecte de modificació preveu aquesta millora significativa en la coordinació institucional, especialment entre serveis socials i policials. Aquesta inclou una revisió dels circuits de coordinació per agilitzar els fluxos de comunicació i garantir una assistència adequada en tot moment. L'objectiu concret que es persegueix amb la modificació d'aquest punt dintre del projecte és garantir que les actuacions es realitzin amb la màxima rapidesa i eficàcia possibles, oferint així una resposta urgent, coordinada i de qualitat davant de qualsevol situació que ho requereixi.

Respecte a la necessitat de garantir la participació de col·lectius socials i veïnals en l'elaboració de les normatives, cal tenir present que ja existeix una norma per garantir aquesta participació. En concret, és el Reglament de participació ciutadana el que preveu i regula aquesta participació, la metodologia i el procediment que s'estableix en el reglament és el que s'ha seguit per poder fer efectiva aquesta participació. De fet durant l'elaboració d'aquest projecte, s'ha dut a terme una àmplia difusió del projecte amb l'objectiu d'assegurar-ne el coneixement i la participació activa de la ciutadania. En aquest sentit, si bé inicialment es van establir tres sessions pel procés participatiu, després es van afegir set sessions més i una audiència final per facilitar la implicació directa dels diferents agents socials. A més, la Comissionada de Convivència ha participat activament en diversos òrgans participatius, on ha presentat i informat

detalladament sobre el projecte, reforçant així la transparència i la proximitat amb els col·lectius implicats.

En quant a l'establiment de sistemes de seguiment i avaluació, la modificació de l'ordenança preveu la recollida de dades per a realitzar els corresponents anàlisis.

Per tant, les propostes i recomanacions realitzades per la Sindicatura de Greuges de Barcelona mitjançant l'informe de l'Espai públic i dret a la ciutat: Anàlisi de l'Ordenança de convivència de Barcelona, van ser degudament analitzades i en part incorporades, ja sigui de manera explícita o implícita en el text del projecte.

- En relació amb l'informe sobre l'avantprojecte de l'Ordenança per la qual es modifica l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona:

La Comissionada de Convivència va remetre el projecte normatiu al Síndic de Greuges en considerar-ho oportú, tenint en compte la possibilitat prevista per sol·licitar informes a les Directrius per a l'elaboració de les normes municipals.

Per això, en data 11 de març de 2025, des de la Sindicatura de Greuges es va fer arribar un segon informe per analitzar la proposta normativa presentada, a la Comissionada de Convivència.

El Síndic repassa les propostes que va recollir al seu primer informe sobre l'Espai públic i el dret a la ciutat i conclou que a la vista del nou text proposat i facilitat per a la modificació de l'Ordenança, s'han acollit part de les seves recomanacions:

“Observem que algunes de les propostes de la Sindicatura s'han recollit en el text de l'avantprojecte, com ara la corresponsabilitat en l'ús de l'espai públic, l'extensió de l'exoneració de sanció a persones sense llar en algunes de les conductes tipificades per l'ordenança o la millora de la coordinació entre la Guàrdia Urbana i els serveis socials.”

Així mateix, en aquest segon informe es van traslladar una sèrie d'observacions que, a mode de resum, consisteixen en:

1. Sobreregulació de conductes infractores.

L'informe adverteix que el projecte normatiu recull conductes ja sancionades per la LOPSC, com grafitis, venda ambulant o consum d'alcohol a l'espai públic. I per aquest motiu considera innecessari incloure-les en l'ordenança local, ja que això pot generar redundàncies i una regulació excessiva, així com que podria estigmatitzar persones en situació de vulnerabilitat.

La regulació d'aquestes conductes mitjançant una ordenança municipal es considera necessària per tal d'aconseguir un efecte jurídic diferent del que es derivaria de l'aplicació directa de la Llei Orgànica de Protecció de la Seguretat Ciutadana (LOPSC). En aquest sentit, tot i que és cert que determinades conductes regulades en l'ordenança ja es troben tipificades en la normativa estatal esmentada, el fet de regular-les específicament en l'àmbit municipal implica que, si es produeixen dins del terme municipal de Barcelona, les sancions aplicables es determinaran d'acord amb el que estableix l'ordenança local i no directament en virtut de la LOPSC.

Aquesta regulació local, per tant, permet adaptar l'aplicació de la normativa a les necessitats i especificitats pròpies del municipi, sempre dins del marc legal establert per la legislació estatal. Així, d'acord amb l'article 41 de la LOPSC, les ordenances municipals disposen d'un marge per introduir especificacions o graduacions en la classificació de les infraccions i en el règim sancionador corresponent. Aquest marge d'actuació no permet, en cap cas, la creació de noves infraccions o sancions que no estiguin previstes en la LOPSC, ni tampoc la modificació de la seva naturalesa o dels límits establerts per la norma estatal. No obstant això, sí que possibilita una delimitació més precisa de les conductes sancionables i una graduació més ajustada de les sancions, amb l'objectiu

d'aconseguir una aplicació més clara, coherent i proporcionada del règim sancionador.

D'aquesta manera, la regulació d'aquestes conductes per mitjà de l'ordenança municipal contribueix significativament a millorar la seguretat jurídica, atès que es dota l'aplicació del règim sancionador d'un major grau de previsibilitat i coherència normativa. Això facilita tant la comprensió per part de la ciutadania sobre les conseqüències jurídiques de determinades actuacions com la tasca dels òrgans encarregats d'aplicar la normativa, garantint així una aplicació més equitativa i efectiva de la regulació.

A més, la regulació municipal presenta un avantatge addicional en relació amb la LOPSC, ja que permet la introducció de mesures alternatives a la sanció en determinats casos. Aquest element diferenciador és especialment rellevant, ja que la LOPSC no contempla aquesta possibilitat, limitant-se a establir un règim estrictament sancionador. Mitjançant l'ordenança, en canvi, es poden articular mecanismes que permetin substituir la sanció econòmica per altres mesures que, en determinades circumstàncies, poden resultar més eficients per a la correcció de la conducta i la millora de la convivència ciutadana.

I això és precisament el que es busca aconseguir amb la regulació per part de l'Ordenança d'aquestes conductes coincidents.

2. Protecció de persones en situació de vulnerabilitat

D'acord amb l'informe, el Síndic destaca que a Barcelona hi ha 1.245 persones sense llar i critica la regulació d'infraccions que afecten aquest col·lectiu, com l'ús de l'espai públic per cobrir necessitats bàsiques. Valora positivament que s'hagin exclòs certes sancions per a persones sense llar, però reclama que tampoc es penalitzin conductes com la mendicitat o les necessitats fisiològiques si no hi ha alternatives adequades.

En relació amb l'exclusió de sancionar per certes conductes com la mendicitat o les necessitats cal tenir en compte que per les mateixes ja hi ha establert un sistema que no denuncia directament. Al contrari, es preveu directament que s'informi a la persona infractora de la prohibició de la conducta amb la finalitat que desisteixi de la seva realització i posteriorment, en el supòsit que sigui denunciat, de la possibilitat de substituir la sanció per una mesura alternativa.

3. Consum de begudes alcohòliques a l'espai públic

A l'informe es considera que existeix una contradicció en la normativa, ja que es prohibeix el consum d'alcohol a l'espai públic, però no a les terrasses de bars, malgrat les molèsties que també poden generar. L'informe demana una definició clara del bé jurídic que es vol protegir.

El projecte normatiu no altera el bé jurídic protegit per l'Ordenança vigent, sinó que manté com a objectiu la preservació de l'espai públic com a àmbit de convivència i civisme. En aquest sentit, la seva aplicació continua estenent-se a tots els espais públics de la ciutat, incloent-hi carrers, vies de circulació, voreres, places, avingudes, passeigs, passatges, bulevards, parcs, jardins i altres espais d'ús col·lectiu.

No obstant això, l'Ordenança no és aplicable a les conductes que es duguin a terme en establiments o en espais específicament habilitats per al consum de begudes alcohòliques, com ara terrasses i vetlladors, sempre que aquest consum es realitzi en el marc de l'autorització pertinent atorgada per les autoritats competents en casos concrets. Ara bé, si en aquests espais es produeixen infraccions que puguin ser sancionades en virtut d'altres normatives, res no impedeix que siguin denunciades i sancionades conforme al marc jurídic aplicable.

4. Conductes discriminatòries a l'espai públic

L'avantprojecte amplia les conductes discriminatòries sancionables, però l'informe alerta que ja estan recollides en el Codi Penal i en la Llei 19/2020 d'igualtat de tracte. Considera innecessari duplicar normatives i defensa que la regulació es faci a través de la normativa més específica per evitar inseguretat jurídica.

De conformitat amb les consideracions recollides en l'informe del Síndic de Greuges, en cas que s'aprovi una Ordenança d'igualtat de tracte i no discriminació que desenvolupi específicament els preceptes relatius a la tipificació de conductes discriminatòries, resultaria jurídicament coherent que la mateixa derogués les disposicions corresponents actualment previstes a l'Ordenança de Convivència.

Ara bé, mentre aquesta futura ordenança no entri en vigor, resulta preferible mantenir la regulació vigent, atès que aquesta permet garantir, encara que sigui de manera transitòria, un marc normatiu que prohibeixi i sancioni aquestes conductes. Això possibilita que l'Administració municipal continuï exercint les seves funcions en matèria de protecció dels drets fonamentals, vetllant per la igualtat de tracte i actuant per prevenir, combatre i eradicar qualsevol forma de discriminació dins l'àmbit municipal.

5. Actes que atempten contra la llibertat sexual

L'avantprojecte inclou noves infraccions relacionades amb la llibertat sexual, però l'informe assenyala que aquestes ja estan regulades en el Codi Penal i la LOPSC. També critica que les mesures preventives proposades, com els itineraris segurs, posin el focus en les possibles víctimes en lloc d'abordar la responsabilització dels agressors.

Les conductes recollides a l'article 16 bis constitueixen infracció sempre i quan no siguin constitutives d'una infracció penal. Per tant, res no obsta a que es puguin regular per l'ordenança municipal. Respecte al fet que aquesta conducta ja es troba regulada per la LOPSC i que per tant no és necessari regular-la per

l'ordenança, es reiteren els motius recollits a l'observació primera, d'oportunitat i el perquè de regular una conducta que ja es troba recollida a la LOPSC.

Cal igualment tenir en compte que amb la regulació d'aquesta conducta es va més enllà del que preveu la LOPSC, en detallar amb supòsits concrets quines accions poden ser constitutives d'aquesta conducta. D'aquesta manera s'aconsegueix un efecte més dissuasiu amb l'objectiu d'eradicar aquest tipus de conducta, posant el focus precisament en els agressors. A més, que l'oportunitat de poder treballar amb els agressors amb una mesura alternativa a la sanció obre un ventall de possibilitats a l'Administració per treballar amb els mateixos i buscar l'arrel del problema.

6. Oferiment de serveis sexuals retribuïts

L'informe considera que la redacció de l'avantprojecte no és prou clara sobre si se sanciona a les persones que ofereixen els serveis sexuals i no considera que comporti cap millora la nova redacció de la regulació de la conducta en haver-se recollit la redacció de conformitat amb la LOPSC .

La manca de claredat sobre el primer punt de l'article 39 ja havia estat alertat i per això, s'ha procedit a la seva eliminació. Així mateix, les persones que desobeeixen les ordres dels agents de l'autoritat consistents en no desistir en l'oferiment dels serveis sexuals en els llocs indicats, poden ser sancionades per una infracció de la lletra d) de l'article 79.1 de la pròpia ordenança. Per tant, en el projecte normatiu existeix una modificació que suposa una millora en relació amb l'Ordenança i a la LOPSC.

7. Aplicació de l'ordenança per a l'anàlisi de dades

L'informe valora positivament la incorporació de la perspectiva de gènere en l'anàlisi de sancions, però proposa ampliar l'obtenció de dades sobre l'anàlisi de perfils de persones sancionades en funció de la conducta infractora, per entendre

millor l'impacte que té l'aplicació de l'ordenança en determinats col·lectius (persones en situació de vulnerabilitat, persones menors d'edat...).

La petició formulada per la Sindicatura no pot ser incorporada al projecte normatiu, ja que entra en conflicte amb els límits establerts per la normativa de protecció de dades. Cal tenir present que la recollida de dades personals ha de respondre a una finalitat concreta i legítima, que en aquest cas és la imposició de sancions per la comissió d'infraccions previstes en una norma. No obstant això, la recollida d'informació en els termes plantejats excediria de manera evident aquesta finalitat, vulnerant així els principis de limitació de la finalitat i proporcionalitat establerts per la normativa vigent, fet que comportaria la seva il·legalitat.

8. Foment de les mesures alternatives

Es valora positivament que l'avantprojecte inclogui la possibilitat de substituir sancions per mesures alternatives per a persones sense llar, menors d'edat o persones amb necessitats socials o mèdiques. No obstant això, l'informe insisteix que aquests col·lectius no haurien de ser sancionats per conductes derivades de la seva situació d'exclusió social.

Al respecte, es considera que la denúncia per la comissió d'una conducta tipificada en una norma s'ha de dirigir contra la persona que l'hagi dut a terme, sense establir distincions ni classificacions que puguin generar la percepció que hi ha persones de primera i segona categoria.

Ara bé, un cop interposada la denúncia —que en molts casos esdevé un instrument per iniciar un procés d'intervenció amb la persona infractora i per detectar la problemàtica subjacent—, l'objectiu final no és necessàriament la imposició d'una sanció. En aquest sentit, el procediment sancionador permet la substitució de la sanció per mesures alternatives que responguin a criteris de proporcionalitat i reinserció, prioritzant una resposta més adequada a la realitat de cada cas concret.

9. Potestat sancionadora dels agents cívics

El Síndic alerta que el projecte de modificació permet que els agents cívics puguin formular denúncies, quan aquests no tenen potestat sancionadora. Considera necessari aclarir el seu rol i establir un marc legal adequat per aquesta funció.

I és precisament el que es farà, si arriba un moment en què s'escaigui que formulin denúncies. Així que prèviament a facilitar aquesta possibilitat cal veure com es pot encabir i com s'articula jurídicament. Al projecte només s'apunta aquesta possibilitat per si en un futur es pot i cal que els agents cívics ho facin.

10. Import de les sancions

L'informe critica l'increment generalitzat de les sancions, amb multes que poden passar de 100 a 600 euros per certes infraccions. Considera que aquest augment pot afectar desproporcionadament les persones amb menys recursos i defensa que s'hauria de prioritzar l'ús de mesures alternatives abans que les sancions econòmiques.

L'adaptació de certes conductes a la LOPSC comporta la regulació de les conductes prohibides d'acord amb el que la mateixa llei estableix, sense que existeixi un marge per constituir noves sancions, ni alterar-ne la naturalesa i els límits. Així que el projecte es limita a traslladar la forquilla de quanties amb la què se sancionen les conductes a la LOPSC de conformitat amb la qualificació de la infracció com a lleu, greu o molt greu. Tot i així, l'Ordenança sempre ha anat més enllà de les sancions econòmiques, ja que reconeix com la reeducació i la resocialització són clau per a una convivència harmoniosa i preveu l'adopció de mesures alternatives educatives que amb aquest projecte es busca potenciar molt més aquesta possibilitat, de manera que arriba a oferir-la d'ofici pels menors i les persones en situació de sensellarisme o presenti necessitats d'assistència social o d'atenció mèdica.

Analitzades les consideracions i propostes formulades per la Sindicatura de Greuges de Barcelona en els seus dos informes –tant en el primer, emès sense tenir coneixement del contingut del projecte normatiu, com en el segon, elaborat a partir de l'anàlisi del text del projecte de modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona– es pot concloure que el projecte normatiu recull i integra, en bona part, les recomanacions plantejades per aquest òrgan. Ambdós informes consten ja incorporats a l'expedient del projecte.

5.6. Tràmit d'Informació i Audiència Pública (Tràmit pendent):

Finalment, es preveu donar compliment al tràmit d'informació i audiència pública en compliment de l'article 133.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, del' manera que quedi garantida la informació sobre el projecte de modificació i la possibilitat de fer aportacions per part de les persones i entitats interessades.

En aquest sentit, es publicarà el text del projecte de modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, al portal web de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'objectiu de donar audiència als ciutadans afectats i demanar totes les aportacions addicionals que puguin fer-se per altres persones o entitats. Així mateix, es demanarà directament l'opinió als membres de la Comissió de Seguiment del procés participatiu de la modificació de l'Ordenança perquè ho derivin a les organitzacions o associacions que representin, els drets o interessos legítims de les quals, es vegin afectats pel projecte i amb fins que guardin relació directa amb el seu objecte.

II.- MEMÒRIA D'AVALUACIÓ DE L'IMPACTE NORMATIU

La memòria d'avaluació de l'impacte normatiu respon als principis de bona regulació de l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i s'elabora de conformitat amb l'article 64 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Així mateix, respon a les Directrius per a l'elaboració de les normes municipals, que comprenen les directrius de tècnica normativa i les directrius sobre la tramitació de l'expedient per a l'aprovació de les ordenances, els reglaments i els decrets, aprovades per Acord de la Comissió de Govern, en la seva sessió celebrada el dia 15 d'abril de 2015.

En aplicació de les directrius esmentades, conté de manera preceptiva l'anàlisi de l'impacte pressupostari i fiscal, el d'impacte econòmic i social, d'impacte normatiu i el d'impacte de gènere, així com també altres informes d'impacte.

1) ANÀLISI D'IMPACTE PRESSUPOSTARI I FISCAL:

Segons estableixen les Directrius per a l'elaboració de normes municipals, totes les propostes normatives han d'incloure una anàlisi que avaluï la seva repercussió sobre els recursos materials i personals, així com les fonts de finançament, incloent-hi les possibles repercussions fiscals.

Amb l'objectiu de determinar l'impacte pressupostari i fiscal derivat de l'Ordenança de modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, es va sol·licitar un informe a la Direcció de Pressupostos i Política Fiscal de l'Ajuntament de Barcelona, el qual s'adjunta com annex 2.

De conformitat amb l'anàlisi efectuat en aquest informe es poden enumerar, com a principals conclusions, les següents:

- Respecte a l'anàlisi que avalua la repercussió de la disposició en els recursos materials i personals, conclou:

Per la part de la despesa l'adequació a la nova ordenança implica un increment de la dotació pressupostària de 285.000€, amb el següent detall:

Capítol 1: Increment de personal de l'oficina de convivència per assumir el previsible major volum del nombre de sancions en: 165.000€.

Capítol 2: Per la compra del material pedagògic de sensibilització en matèria de convivència, valorat en 15.000€.

Capítol 6: Per la inversió necessària pels canvis en el software tant de la GUB pels smartphones, la construcció d'un software per la Oficina de convivència i l'impacte al SAP sancions, aquestes inversions estan valorades en 105.000 €.

Aquest import total és el que s'ha de tenir present per a incrementar el pressupost anual.

Com actualment la despesa associada inclou el personal de l'Oficina de Convivència més un contracte extern per a la gestió de mesures alternatives a les sancions, amb un import total de 487.986,33€. La despesa total necessària seria de 772.986,33€.

A partir de la despesa pressupostària, podem obtenir el càlcul dels que serien el costos associats. La diferència entre la despesa pressupostària i els costos, ve determinada en aquest cas per la imputació corresponent a les anualitats de les inversions per tant la diferència afecta únicament als smartphones, al sistema informàtic per la gestió automatitzada i al SAP sancions. La despesa pressupostària per aquests concepte és de 105.000€, mentre que el costos associats son 22.333,33€ ja que es considera l'import de la amortització en 5 anys per aquests elements, llevat de l'amortització dels smartphones en els que s'ha considerat un període de 3 anys, de manera que l'import resultant pels costos és 690.319,66€.

(772.986,33€.-105.000€+22.333,33€= 690.319,66€)

- Respecte a l'anàlisi que avalua els ingressos o a les fonts de finançament, conclou:

Pel que fa als ingressos es consideren les quatre categories més rellevants, que en nombre de sancions son superiors al 96% del total i de més d'un 97% del imports vinculats a aquestes sancions.

A nivell general es considera que no hi haurà variacions en preus, hipòtesi conservadora, i que mantenint els percentatges de recaptació davant de les impositcions de sancions, l'increment es correspondrà únicament amb la estimació de major activat de la Oficina de Convivència, en un increment del 20%. Per tant l'increment dels ingressos s'estima en un 20% passant a 1.344.517,23€, des dels 1.120.477,40 de 2023.

- Respecte a l'anàlisi que avalua les repercussions fiscals, conclou:

Finalment en relació a les implicacions fiscals comentar que:

Pel que fa als ingressos i de conformitat amb el contingut del RDL 2/2004 del Text Refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, la disposició sotmesa a aprovació no té cap repercussió fiscal directa en els impostos, ni les taxes, ni en els preus públics, ni tampoc en les prestacions patrimonials públiques no tributàries.

2) ANÀLISI IMPACTE ECONÒMIC I SOCIAL:

Amb la finalitat de valorar adequadament l'impacte econòmic i social derivat de la modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, es va sol·licitar un informe a la Direcció de Serveis de Prevenció de la Gerència d'Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència. Aquest informe analitza de manera detallada les repercussions que l'entrada en vigor de la nova regulació podria generar tant en l'àmbit econòmic com en el teixit social de la ciutat. L'informe emès s'acompanya amb la present memòria com annex 3.

D'acord amb el contingut de l'informe, els canvis plantejats amb la modificació de l'Ordenança, tot i que es limiten a punts concrets de la mateixa, donen una resposta unificada i coherent a les diverses qüestions que afecten la convivència quotidiana i la qualitat de vida de les persones, que són:

*“1. **Espai públic compartit:** Un dels eixos principals d'aquesta reforma és la valorització de l'espai públic compartit, com a element fonamental per al benestar social. En conseqüència tant, la reforma busca promoure la seva utilització d'una manera que afavoreixi la trobada i l'intercanvi entre diferents col·lectius. Per això cal que l'espai sigui confortable, net i que no generi inseguretat al transitar-hi, i les regulacions sobre el botellot, la realització de necessitats fisiològiques o la cura de l'espai, van en aquesta línia.*

Aquesta visió d'espai compartit i de convivència no es limita al simple manteniment de l'ordre públic, sinó que aspira a construir una societat més justa i tolerant. Així, la reforma no només introdueix nous preceptes, sinó que també planteja un canvi de paradigma en com s'entén la convivència urbana: com un projecte col·lectiu que busca la construcció de l'espai públic com a bé comú. Quan les persones perceben els espais comuns com a segurs i oberts a totes les seves diversitats, s'afavoreix el sentiment de pertinença a la comunitat i la construcció d'un teixit social més fort i resilient.

*2. **Espai públic com a punt de trobada de respecte i tolerància:** La reforma també vol reforçar la convivència entre les persones, establint mecanismes que garanteixin que l'espai públic sigui respectuós amb tots els seus usuaris, tenint en compte la diversitat de les persones que hi interactuen i la seva llibertat d'opinions, costums i altres factors d'alteritat o diferència. En aquest espai de respecte s'hi inclouen les dones i el seu dret a la llibertat i a la indemnitat sexual, en el marc del repte d'aconseguir una societat lliure de violències masclistes. Les modificacions relacionades amb les infraccions d'odi i discriminació i la indemnitat sexual perseguirien aquest objectiu.*

*3. **Millora de la detecció i atenció a les persones en situació de vulnerabilitat:** La modificació de l'Ordenança de convivència de Barcelona adopta una visió equilibrada i integral, combinant la regulació amb la detecció i millor atenció a la vulnerabilitat en l'espai públic. Mitjançant una regulació més atenta i ajustada a les realitats de les persones en situació de sensellarisme, l'ordenança té la vocació de ser un instrument que pugui contribuir a la millora de la seva situació i no*

l'empitjori. D'aquí les previsions que es fan a la no sanció a les persones sense llar o la referència a mesures alternatives a la sanció, ja que l'ordenança no es limita a una perspectiva sancionadora, sinó que planteja accions preventives i educatives per promoure el respecte mutu i la corresponsabilitat ciutadana. Així, introdueix mesures per prevenir conductes incíviques, però també considera la realitat de col·lectius en situació de vulnerabilitat, evitant una resposta exclusivament punitiva. En definitiva, es vol crear una ciutat o comunitat on l'espai compartit no sigui només un lloc físic, sinó un element viu que contribueixi activament a la construcció d'una societat més justa, inclusiva i tolerant.”

Ara bé, amb la finalitat de disposar d'una anàlisi rigorosa sobre l'impacte social i econòmic derivat de la implementació de la modificació de l'Ordenança actual, l'informe emès per la Direcció de Serveis de Prevenció permet obtenir una visió global de l'evolució de la ciutat i dels canvis socials que hi han tingut incidència. Aquest informe es fonamenta en dades objectives extretes d'enquestes municipals, estudis demogràfics i altres fonts d'informació oficials, les quals ofereixen una radiografia detallada de la realitat actual.

A partir d'aquesta anàlisi, l'informe examina com aquests canvis han influït en la convivència ciutadana i en l'ús de l'espai públic, identificant les principals dinàmiques socials i urbanes que justifiquen la necessitat d'aquesta modificació normativa. Finalment, el document entra a valorar de manera detallada les conseqüències socials i econòmiques que es poden derivar de l'aplicació del projecte, avaluant tant els possibles beneficis en termes de millora de la cohesió social i l'ordenació de l'espai públic, com els costos associats a la seva implementació. Aquesta avaluació permet fonamentar la viabilitat i oportunitat del nou marc normatiu, assegurant que aquest s'ajusti a les necessitats reals de la ciutadania i contribueixi de manera efectiva a la millora de la qualitat de vida en l'àmbit urbà.

En aquest sentit, resulta destacable la part de l'informe següent:

“naturalesa del projecte normatiu, l'impacte econòmic en sectors d'activitat empresarial o comercial es limita exclusivament a aquelles empreses que cometin infraccions relacionades amb la organització, venda o realització de circuits o itineraris per diversos establiments de pública concurrència o locals d'oci de la ciutat amb la finalitat principal de

consumir begudes alcohòliques de manera continuada, així com el trasllat o retorn de les persones que hi participen. No es tracta, per tant, d'un projecte normatiu que reguli l'activitat de cap operador dels sectors primari, secundari o terciari, ni que fomenti cap d'aquestes àrees.

Pel que fa a la ciutadania, s'analitza l'impacte econòmic quan el projecte normatiu incorpori alguna modificació al règim sancionador que pugui tenir impacte econòmic directe, per la possibilitat de ser sancionat, tot i que també s'han contemplat mesures alternatives d'àmbit social i orientades a la restitució de la convivència.

L'impacte social, en canvi, és molt més rellevant. El projecte de modificació de l'ordenança té com a objectiu establir les bases d'una convivència cívica i respectuosa a la ciutat, promovent el respecte mutu entre els ciutadans i prevenint determinats conflictes. Aquesta normativa pretén crear un marc de referència que orienti les conductes individuals i col·lectives, definint clarament els drets i deures de la ciutadania. No es tracta només d'un instrument normatiu ni, tampoc, exclusivament punitiu o recaptatori, sinó d'un motor que impulsi la convivència i la inclusió social dins dels límits del seu àmbit d'actuació.

A més, l'ordenança busca millorar la detecció i l'atenció de les persones en situació de vulnerabilitat, així com les seves circumstàncies, garantint que ningú quedi exclòs del procés de convivència, sempre tenint en compte, l'àmbit d'actuació de l'ordenança. Mitjançant l'establiment de regles mínimes de comportament en espais públics i la regulació de determinades conductes, es vol evitar situacions de conflicte i assegurar que tots els ciutadans gaudeixin d'un entorn segur i harmònic. D'aquesta manera, l'ordenança no només esdevé una resposta a les problemàtiques urbanes actuals, sinó també es configura com una eina per a la sensibilització i educació en valors de convivència, contribuint al desenvolupament d'una societat més cohesionada i respectuosa.

Per la qual cosa, l'anàlisi de l'impacte social i econòmic que es fa a continuació, farà menció a les qüestions d'impacte econòmic quan aquestes realment puguin tenir afectació a partir de la modificació de l'ordenança proposada i a les socials, en tot cas.

3.1 Impacte social i econòmic en relació amb el botellot i altres conductes relacionades

Les mesures de prevenció i d'enduriment de determinades conductes incíviques relacionades amb el consum d'alcohol a l'espai públic poden jugar un paper fonamental en la millora de la convivència ciutadana i també en la percepció de seguretat de la ciutadania. El consum excessiu d'alcohol en espais públics sovint provoca l'aparició d'altres conductes incíviques, altercats i desordre, la qual cosa pot generar una atmosfera d'inquietud i inseguretat entre el veïnatge i la ciutadania. Mitjançant l'establiment de normatives més estrictes i l'aplicació de sancions per a aquelles conductes que incompleixen les regles, es pot reduir la incidència d'aquestes situacions i fomentar un ambient més ordenat i respectuós.

Aquesta harmonia en els espais compartits no només millora l'experiència dels usuaris, sinó que també impulsa l'ús saludable i segur dels espais urbans, atraient tant residents com visitants i reforça la confiança de la ciutadania en les institucions, transmetent el missatge que els espais compartits són protegits i gestionats de manera responsable i tot pot acabar millorant la percepció de la ciutadania de la seguretat a l'espai públic. Finalment, aquestes mesures fomenten un canvi cultural cap a un ús conscient i responsable dels espais públics, assegurant que siguin llocs on tothom pugui gaudir sense temor a comportaments disruptius o conflictius.

Sobre la proposta de modificació, a continuació s'analitzen els possibles impactes socials i econòmics:

- Sobre la regulació del consum d'alcohol a l'espai públic, alguns dels canvis proposats estan relacionats amb l'adequació de la redacció del text vigent de l'ordenança a les previsions de la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, que "de facto" ja s'aplicaven per raó del rang normatiu –superior- de la llei orgànica (modificació de l'article 46 apartats 1,2 i 3 del text vigent). Per tant, amb motiu d'aquesta modificació, no hi haurà impacte social més enllà del que pugui oferir la seguretat jurídica d'un text legal actualitzat. Però sí que el projecte normatiu incorpora dues novetats força rellevants en matèria de prevenció del consum de begudes alcohòliques.

- La primera, relativa a la protecció de les persones menors d'edat, amb la nova infracció que s'introdueix amb l'apartat tercer de l'article 46 de l'ordenança, relativa a la prohibició del "consum de begudes alcohòliques a la via pública i la resta de llocs de concurrència pública quan el lloc on es consumeixi es caracteritzi per l'afluència de persones menors d'edat o es realitzi de manera que pugui incitar al consum a aquestes persones..." i que qualifica com a infracció greu, sancionada amb una multa de 750,01 € fins a 1.500 €.

Tal i com es recull a l'apartat anterior, hi ha un nombre important de menors que ha assistit a botellots, ja que únicament un 43% de les persones menors enquestades a l'Estudi sobre les Percepcions i Actituds de la Joventut envers la Policia a Catalunya de la Fundació per a la Seguretat Pública de l'any 2022, manifestava NO haver assistit mai a un botellot, a sensu contrari, un 57% sí que hi ha assistit¹⁶.

La modificació de l'ordenança de convivència pot esdevenir un instrument clau per prevenir els riscos associats al consum d'alcohol en menors d'edat, actuant tant des de la vessant preventiva com sancionadora. Aquesta normativa no només regula el comportament a l'espai públic, sinó que també envia un missatge clar sobre la importància de protegir la salut i el desenvolupament dels joves. En establir restriccions específiques sobre el consum d'alcohol en zones on poden haver-hi menors, l'ordenança no només protegeix els menors de les conseqüències directes del consum i ajuda a prevenir la incitació al consum d'alcohol entre els menors, sinó que també redueix les accions com la promoció explícita o implícita del consum en espais públics, la disponibilitat visible d'aquestes substàncies i la normalització d'aquestes conductes en esdeveniments socials o activitats on participin joves. Es reforça així la convivència ciutadana i es promouen els espais públics respectuosos, responsables i lliures d'influències perjudicials, alhora que es fomenten uns entorns més segurs i saludables per a tota la ciutadania.

- La segona novetat, s'introdueix a l'apartat quart de l'article 46 de l'ordenança, relacionada amb les rutes alcohòliques ("de borratxera"). Així "es prohibeix organitzar, vendre o realitzar circuits o itineraris per diversos establiments de pública concurrència o locals d'oci de la ciutat, amb la finalitat principal de consumir begudes alcohòliques de forma continuada, així com el trasllat o el retorn de persones que hi participin".

La prohibició de rutes alcohòliques per la ciutat pot generar diversos beneficis tant per a la societat com per a les persones individuals. En primer lloc, pot contribuir a la reducció dels actes incívics, com ara el soroll, la brutícia, vandalismes, etc. que sovint es produeixen en entorns de consum excessiu d'alcohol. A més, fomenta un ambient més segur i respectuós per als vianants i les famílies, especialment en zones de gran aflluència. La mesura també pot millorar la salut pública, ja que redueix els riscos associats al consum d'alcohol, i en particular els associats al "binge drinking" o consum excessiu d'alcohol en un curt període de temps, una pràctica que pot comportar lesions per accidents, intoxicacions alcohòliques, accidents de trànsit i comportaments de risc que posin a la persona consumidora en una situació d'especial vulnerabilitat. Finalment, pot desincentivar aquell turisme anomenat "de borratxera" i afavorir l'atracció de turistes que busquen una experiència més tranquil·la i respectuosa, potenciant així una imatge de ciutat més saludable i ordenada. En definitiva, contribueix a promoure una cultura de consum responsable.

Sobre l'impacte econòmic de la modificació d'aquesta regulació escau fer algunes consideracions:

- Pel que fa les modificacions de les sancions econòmiques adreçades a les persones físiques, la proposta normativa recull un increment del tipus bàsic –actualment, de 30 a 100 €- i que passa de 100 a 600 €. L'increment va en reforç de l'estratègia de penalitzar aquell consum d'alcohol a l'espai públic que incideix de manera negativa en la competència. Aquest increment tampoc suposa una novetat tota vegada que s'ha adequat a l'import que actualment ja preveu la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana. L'increment també pot contribuir a l'efecte dissuasiu de la realització de les conductes o, encara més interessant, poder substituir la sanció per una mesura alternativa educativa.

- Es preveu un subtipus agreujat en el cas del consum en concurrència de persones menors d'edat, amb una sanció que va de 750,01 a 1.500 €, però aquesta forquilla econòmica també existeix per a aquests supòsits a l'ordenança vigent, per tal no hi ha impacte econòmic a analitzar ja que no hi ha modificació.

- El sistema sancionador municipal en matèria de convivència pivota sobre la importància de la restauració i educació, una aproximació que busca no només sancionar, sinó també prevenir i solucionar conflictes de convivència mitjançant la rehabilitació i reduir així, de manera més estructural, les conductes que malmeten la convivència. Aquesta visió implica que el sistema no es basa únicament en la sanció, sinó en la possibilitat de redirigir i resoldre les conductes que alteren l'harmonia social, oferint oportunitats per a la reflexió i el canvi. L'instrument per a articular-ho és el decret municipal d'ordenació de les mesures alternatives substitutòries de les sancions, que també s'aplica a les infraccions relacionades amb el consum d'alcohol. Aquestes mesures van més enllà de la penalització, en intentar identificar les causes subjacents de les conductes que poden estar relacionades amb aquest consum i oferir alternatives de rehabilitació o educació per a la modificació de les actituds i comportaments. En aquest àmbit, és particularment interessant la possibilitat de poder vehicular a través del sistema de mesures, els programes de prevenció del consum d'alcohol, ja que així es permet tractar no només els efectes visibles d'un comportament, sinó també les arrels que poden contribuir-hi, afavorint una millor integració social i reduint les causes estructurals que poden derivar en comportaments disfuncionals.

Per la qual cosa, l'increment de l'import de la sanció econòmica, tot i respondre a l'adequació a la llei orgànica esmentada, també té un impacte positiu en la comunitat, ja que ofereix un enfocament que es basa en la responsabilització i la reinserció dels individus, en lloc de només aplicar sancions punitives i permet minorar l'impacte econòmic envers les persones afectades, mitjançant la realització de programes i mesures alternatives a la sanció.

- Per últim, només hi ha una infracció de la present modificació de l'ordenança que recau principalment sobre les empreses o negocis promotors d'aquestes activitats, la relativa a les rutes etíliques. Això és coherent amb l'objectiu a assolir –reduir l'impacte del consum de l'alcohol abusiu a la resta de la ciutat- i amb el fet que la infracció es comet dins del marc d'una activitat lucrativa destinada a l'organització de rutes alcohòliques. Per tant, aquesta conducta comporta una sanció econòmica de major gravetat, ja que es qualifica com a infracció molt greu, sancionada amb una multa que oscil·la entre 1.500,01 € i 3.000

€. En aquest sentit, aquesta nova infracció relacionada amb el consum d'alcohol pot ser positiu perquè desincentiva el consum excessiu, reduint la possibilitat d'accidents i fets delictius, i també millora l'ambient urbà, evitant comportaments molestos i protegint la salut de les persones, ja que es redueixen els riscos associats al consum d'alcohol. Finalment, pot fomentar una cultura de responsabilitat i convivència, creant una ciutat més segura i saludable.

3.2 Impacte social i econòmic en relació amb la realització de necessitat fisiològiques a l'espai públic

Sobre la regulació de la realització de necessitats fisiològiques a l'espai públic, que poden produir-se com a conductes singulars, puntuals, però que sovint es produeixen en les zones on es fa botellot o altra activitat d'oci nocturn, de manera més constant, en aquest punt, s'espera una millora de la qualitat de vida a les zones que es veuen més impactades per aquests actes incívics i de la dignificació d'aquests espais. La regulació de les miccions a l'espai públic pot tenir un impacte social profundament positiu en diversos àmbits, contribuint tant al benestar col·lectiu com a la qualitat de vida a les ciutats i comunitats. Aquest impacte social en sentit positiu pot tenir dues manifestacions.

La primera, garantir que aquests actes es duguin a terme en llocs adequats contribueix a mantenir la higiene i la salubritat dels espais comuns, evitant olors desagradables, la degradació d'infraestructures urbanes i la proliferació brutícia biològica que pugui suposar un risc per a la salut. Això permet crear un entorn més net i agradable, que fomenta una millor experiència per als ciutadans i visitants. I, la segona, aquesta regulació reforça normes socials que promouen el respecte mutu i la convivència harmònica, creant una consciència col·lectiva sobre la importància de cuidar el patrimoni comú, com és aquest espai públic compartit, que projecta una imatge positiva i acollidora de la ciutat.

La regulació distingeix uns supòsits més agreujats (nova redacció de l'article 43.2 de l'ordenança) fruit de l'observació de conductes incíviques que es detecten a l'espai públic o que són motiu de queixa per la ciutadania, que suposen un major impacte d'aquestes conductes. Això succeeix quan es realitzen en les immediacions de serveis públics o de

lliure accés públic, d'establiment de concurrència pública i que, per tant, tenen lavabos. El Servei de Mediacions Nocturnes de l'ajuntament de Barcelona sovint observa com algunes persones surten de locals d'oci per miccionar al carrer, i en aquests casos no es pot al·legar la manca de serveis a l'abast de la persona que té la necessitat. També s'ha introduït una modalitat de conducta més greu quan aquesta es realitzi en carrers estrets, ja que l'impacte per al veïnatge és molt més intens quant a brutícia, olors i deteriorament de l'espai, a banda que hi ha alguns carrers d'aquestes característiques que s'acaben convertint en "lavabos públics" amb la consegüent degradació de l'espai.

Dins d'aquest marc de l'impacte social, s'ha tingut en compte amb una previsió específica per a les persones que realitzin aquestes conductes per raó d'alguna necessitat assistencial de caràcter social o mèdica (nou article 44.bis). En la regulació de necessitats a l'espai públic, i en concret, de les miccions a l'espai públic, és essencial tenir en compte la situació de les persones sense sostre, que sovint es troben sense accés a lavabos adequats. També pot haver-hi persones que, per motius de salut, es vegin abocades en un moment puntual a fer les seves necessitats a l'espai públic. Per abordar aquesta realitat, l'ordenança incorpora un mandat envers els serveis municipals per tal que adoptin les mesures pertinents per atendre aquestes persones i quan sigui necessari per raons de salut, les han d'acompanyar a l'establiment mèdic o servei corresponent.

Aquestes previsions que combinen el civisme amb l'empatia social, oferint alternatives que evitin la penalització injusta d'aquells que no tenen altres opcions o que com a mínim, no agreugi la seva situació. Aquest enfocament busca equilibrar el manteniment de l'ordre i la higiene a l'espai públic amb el respecte als drets humans i la promoció de la inclusió social, reconeixent que la solució a aquest problema també passa per tenir aquesta mirada envers algunes situacions d'exclusió social.

Quant als imports de la sanció que podria afectar a l'impacte econòmic, es manté la franja en el tipus bàsic, però s'ha creat un tipus amb un import de sanció més elevat quan la conducta es realitza en uns espais concrets. L'especial gravetat rau en el fet que es fa quan hi ha serveis públics (lavabos) a prop, amb la qual cosa la persona amb la

necessitat fàcilment hi pot accedir, o bé quan es produeix en carreres estrets, ja que hi ha determinades zones que per la configuració dels carrers, quan es produeixen aquestes miccions o defecacions, comporten molta més molèstia, degradació de l'espai i possibles riscos per raó de salubritat del veïnatge més proper. Aquest possible impacte econòmic es pot modular quan les persones tinguin una situació que precisi assistència social o mèdica que les pugui avocar a aquesta conducta.

3.3 Impacte social i econòmics sobre la prevenció de les discriminacions a l'espai públic

A l'espera d'una futura ordenança municipal que reguli de manera més detallada les qüestions relatives a la igualtat de tracte i no discriminació, l'ordenança de convivència ha ampliat l'abast dels articles que actualment regulen els actes de discriminació o que atempten contra la dignitat de les persones quan es produeixen a l'espai públic. Així, per a aquest període transitori, l'ordenança de convivència ha incorporat alguna previsió més a les que inicialment recollia, ampliant per exemple, els eixos de discriminació que recull l'article 15 actualment vigent, incorporant pràctiques discriminatòries per raó de malaltia, discapacitat, llengua, entre altres. També s'incorpora a l'article 16 una infracció relativa al discurs d'odi, com aquelles conductes que fomentin o promoguin l'odi, la humiliació o el menyspreu d'una persona o grup de persones per raó d'algun dels eixos de discriminació.

Des del punt de vista de la convivència, els discursos d'odi representen una amenaça significativa per a la cohesió social i el respecte mutu en el marc d'una comunitat. Aquest tipus de discurs, sovint basat en prejudicis, discriminació o intolerància, fomenta la divisió i pot desencadenar conflictes i actes de violència. Les ordenances de convivència tenen la responsabilitat de garantir un espai segur i inclusiu per a tothom, promovent valors com el respecte, la igualtat i la diversitat. Per això, incorporar mesures que previnguin i sancionin els discursos d'odi és fonamental per protegir els drets individuals, afavorir la convivència pacífica i construir una societat més justa i harmònica.

En definitiva, la regulació de les conductes discriminatòries a l'espai públic és essencial per garantir una convivència respectuosa i inclusiva a la ciutat. Quan es permeten actituds discriminatòries, com els insults o l'assetjament per motius de raça, gènere,

orientació sexual o altres característiques personals, es genera un ambient hostil que exclou certs col·lectius, en aquest cas, del gaudi de l'espai públic i fomenta la divisió social. Les modificacions proposades busquen l'impacte social positiu al promoure la prevenció d'aquest tipus de conductes discriminatòries, i també donar una resposta punitiva -des de l'administració- quan malauradament s'hagin produït, promovent una cultura de respecte i tolerància entre tota la ciutadania.

Per últim, la regulació d'aquestes conductes no només protegeix les persones vulnerables o membres de col·lectius o grups socials, sinó que també educa la societat sobre la importància de la diversitat i la igualtat. Amb la implementació de polítiques que prohibeixen la discriminació en espais públics, es pot fomentar una ciutadania més empàtica i conscient de les desigualtats que encara existeixen. Això genera un efecte positiu en la convivència, ja que les persones aprenen a valorar les diferències i a actuar de manera més responsable i solidària. En aquest sentit, una ciutat que regula les conductes discriminatòries reforça els valors democràtics i el benestar de la seva comunitat, convertint-se en un model de convivència pacífica i igualitària per a altres territoris.

Quant a l'impacte econòmic, les sancions es mantenen dins la mateixa forquilla que ja existeix a l'actual regulació, per la qual cosa la proposta de modificació no comporta un impacte especial.

3.4 Impacte social i econòmic derivat de la prevenció d'actes que atempten contra la llibertat i la indemnitat sexual.

El projecte normatiu recull una proposta força interessant des del punt de vista de l'impacte social amb la incorporació d'un nou article 16 bis a l'articulat actual de l'ordenança. A partir d'un article que recull la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, en concret l'article 37.5 referit a la realització o incitació a la realització d'actes que atemptin contra la llibertat i la indemnitat sexual, el projecte fa l'exercici de concretar quines conductes, no constitutives de delictes, poden integrar el tipus de la infracció administrativa que regula aquest atac contra la indemnitat

sexual. L'interès d'aquesta proposta rau en que la concreció d'un concepte tan ampli com la "indemnitat sexual" pot ser una eina efectiva per identificar i reduir la incidència d'aquests fets, ja que una definició més detallada permet una millor interpretació i aplicació de la norma.

El projecte normatiu especifica una sèrie de conductes per a aquest nou article 16 bis:

“Es prohibeix la realització o incitació a la realització d'actes que atemptin contra la llibertat i la indemnitat sexual a l'espai públic, entès com les pràctiques exercides per una o varies persones, carregades de connotacions sexuals que puguin generar malestar en les persones que les pateixen. En tot cas, són infraccions les conductes següents:

- a) L'exhibicionisme o masturbacions a l'espai públic davant persones adultes.*
- b) Manifestacions o expressions verbals que puguin resultar degradants o humiliants i que poden ofendre la dignitat de les persones a les quals van destinades.*
- c) Tocaments o fregaments. S'inclouen els simuladament accidentals.*
- d) Seguiments, mantenint conductes o missatges sexuals de manera puntual i sense amenaces ni coaccions.*
- e) Insistència a tocar, abraçar o qualsevol altra conducta que atempti contra la llibertat i la indemnitat sexual quan la persona clarament no accepta la situació.”*

Quan la llei especifica conductes concretes com és el cas, facilita la identificació de comportaments que poden ser considerats il·lícits des del punt de vista administratiu. Aquesta concreció ajuda a que les persones puguin reconèixer més fàcilment les situacions de vulneració dels drets individuals i, per tant, denunciïn més fets. També facilita la tasca de la policia a l'hora de denunciar les infraccions, ja que té una concreció de conductes prou específica que permet una millor tipificació dels fets. S'eliminen així possibles ambigüitats que podrien generar inseguretat jurídica o dificultar la identificació de les conductes punibles. Així, les víctimes i les autoritats tenen una eina legal més precisa per actuar davant aquestes agressions contra la indemnitat sexual. Les víctimes poden reconèixer millor quan els seus drets han estat vulnerats, i s'afavoreix la intervenció de les autoritats i la denúncia, ja que una definició clara de les conductes

il·legals permet que les persones afectades se sentin més empoderades per denunciar i que les institucions puguin actuar amb més eficàcia.

Amb aquesta regulació es preveu augmentar la consciència social sobre aquestes conductes i afavorir una resposta més decidida per part de les institucions i la societat. Finalment, la concreció d'aquestes conductes també té un efecte pedagògic preventiu, ja que la ciutadania, sap exactament quines conductes no es permeten i pot adoptar comportaments més respectuosos i responsables. I, indefectiblement, aquesta proposta normativa té un benefici cap al col·lectiu diana víctima de les agressions sexuals, que com s'ha exposat a l'inici d'aquest informe, són les dones i també té un impacte directe en la convivència a la ciutat. Quan les conductes que atempten contra la llibertat sexual estan clarament establertes i penalitzades, es crea un ambient de respecte i seguretat en espais públics. La ciutadania, conscient que certes conductes són directament castigades, és més propensa a actuar amb responsabilitat i respecte cap als altres. Això redueix el sentiment d'impunitat que pot existir en entorns on aquestes conductes no estan tan definides o reconegudes. Així, la ciutat es converteix en un lloc on es protegeix més efectivament la llibertat i la dignitat de les persones, especialment les més vulnerables, en aquest cas, les dones que pateixen aquests atemptats contra la seva indemnitat sexual i s'afavoreix un model de convivència més igualitari i lliure de violències. En última instància, la concreció d'aquest tipus de delictes no només millora la seguretat, sinó que contribueix a construir una societat més justa i respectuosa amb els drets individuals de tota la ciutadania, i de les dones de forma molt directa.

Quan una ordenança tipifica una nova conducta, l'impacte econòmic cap a les persones físiques pot ser força rellevant, ja que pot afectar les seves despeses, els seus ingressos i els seus comportaments quotidians, per la qual cosa pot generar certa pressió econòmica. En aquest cas, l'impacte econòmic de la mesura afecta les persones infractores, ja que s'ha previst un import per a aquesta nova infracció que va dels 100 fins als 600 €, quantitat limitada pel marc que estableix la Llei orgànica de protecció de la seguretat ciutadana. Tot i això, no es pot obviar que aquesta infracció, encara que amb aquesta descripció vaga i imprecisa esmentada, ja existeix a la Llei orgànica de seguretat

ciutadana, per la qual cosa l'impacte econòmic no ha de suposar una novetat, però sí que l'ordenança en facilita l'aplicació atès que detalla de manera explícita les conductes.

Per mitigar aquest possible impacte econòmic i contribuir a la construcció d'una societat lliure de violències masclistes, la nova regulació proposa la possibilitat de substituir la sanció econòmica per mesures alternatives a la sanció en matèria de violències sexuals, amb la qual cosa la vessant educativa i preventiva no queda al marge de la regulació, la qual cosa es valora positivament.

3.5 Impacte social i econòmic derivat de la incorporació al text de l'ordenança de previsions relacionades amb les persones en situació de vulnerabilitat, amb especial referència al sensellarisme.

Una ordenança de convivència pot tenir un impacte social positiu en la societat quan regula mesures específicament dirigides a les persones en situació de vulnerabilitat. Aquestes mesures, a banda d'intentar millorar o reconduir situacions personals concretes, també poden contribuir a la cohesió social, el foment del respecte a la dignitat de totes les persones, i a la creació d'un entorn més inclusiu. Moltes de les situacions de vulnerabilitat responen a problemàtiques complexes, i sovint impliquen la intersecció de múltiples factors que incrementen les capes de vulnerabilitat. Tot i la dificultat, el projecte normatiu de modificació de l'ordenança pretén incidir en la millora de la detecció i atenció de les persones en situació de vulnerabilitat, i en particular per situació de sensellarisme. No obstant això, l'àmbit d'aplicació d'aquesta norma queda limitat a l'esfera pública, mentre que les problemàtiques que es desenvolupen en l'àmbit privat requereixen altres eines i mecanismes d'intervenció –sempre que arribin a ser detectades.

Les novetats que incorpora el text responen a la filosofia de millorar la intervenció social amb les persones en situació de vulnerabilitat. En concret, les modificacions incorporades en aquesta línia són:

a) Per a les persones en situació de mendicitat, s'estableix l'obligació tant per als agents de l'autoritat com per altres serveis municipals -no cal que forçosament siguin els de naturalesa assistencial-, d'informar “a la persona afectada del serveis disponibles per a la seva situació”, o quan la persona tingui necessitats concretes d'assistència social o

mèdica especial o urgent, hauran de comunicar-ho directament als serveis socials municipals. S'amplien els serveis implicats en la detecció i primera informació o derivació, si s'escau, ja que inicialment aquest mandat només requeria en els agents de l'autoritat i ara inclou a qualsevol servei municipal com poden ser els de neteja, educadors de carrer, agents cívics, etc. S'involucra així a tot el personal municipal que actua a l'espai públic per detectar i ajudar a les persones en situació de vulnerabilitat, en aquest cas, les persones que es veuen abocades a la mendicitat (modificació de l'article 36.5).

b) Per a les persones que presten serveis sexuals, igual que es fa en l'article de la mendicitat, s'amplia aquesta obligació d'informar sobre els recursos municipals - en concret els que presta l'Agència ABITS-, als agents de l'autoritat i serveis municipals (modificació de l'article 40.1), amb la voluntat que puguin rebre el suport necessari per tal de revertir la seva situació, en cas que ho desitgin. També s'ha suprimit la referència expressa a la imposició d'una sanció a les persones prestadores del servei sexual, atès que així ho preveu la Llei orgànica de protecció de la seguretat ciutadana i encara que en la pràctica ja s'aplicava d'aquesta manera, la nova redacció dóna més seguretat jurídica a les persones que exerceixen la prostitució ja que no calen interpretacions de la norma.

c) En relació amb les persones en situació de sensellarisme, una de les màximes expressions de la vulnerabilitat, l'ordenança fa diverses previsions.

Per exemple, quan la conducta infractora respon a la realització de necessitats fisiològiques a l'espai públic, l'ordenança fa una previsió específica envers les persones en situació de sensellarisme, tal com s'ha exposat a l'apartat en el que es tractava l'impacte de les modificacions relacionades amb les necessitats fisiològiques.

La regulació de les conductes relacionades amb la realització de necessitats fisiològiques a l'espai públic requereix una especial sensibilitat quan afecta persones sense llar. Aquest col·lectiu, en situació de gran vulnerabilitat, pot no disposar d'accés immediat o proper a lavabos públics o instal·lacions sanitàries, fet que els obliga a utilitzar l'espai públic per satisfer necessitats essencials. La modificació de l'ordenança de convivència contempla aquesta realitat amb un enfocament assistencial i no punitiu, i estableix una intervenció específica adreçada als serveis municipals que facin la intervenció per tal que les

atenguin i quan per raons de salut sigui necessari, les hauran d'acompanyar al centre assistencial que correspongui (proposta d'incorporació d'un nou article 44 bis). Així, es fa un pas més per tal que els serveis municipals estiguin encara més amatents a la millora de les condicions de vida de les persones en situació de sensellarisme.

Per a les persones requeridores o destinatàries de mesures de caràcter social (persona en situació de sensellarisme, amb necessitats d'assistència social o d'atenció mèdica) l'ordenança vigent ja preveu a l'article 82 una sèrie de mesures d'aquesta tipologia. La proposta de reforma va més enllà del sistema actual, millorant la redacció i fent un petit pas endavant envers la reversió de la situació d'aquestes persones. Cal tenir present que l'ordenança té un marge d'actuació limitat i no és una vareta màgica capaç de resoldre tots els problemes de la ciutat. Tot i això, vol esdevenir un motor que contribueixi a solucionar aquestes situacions, alhora que impulsi els serveis i les intervencions. Des d'aquesta perspectiva, s'espera que el seu impacte social sigui positiu.

Amb aquesta filosofia, les modificacions incorporades al redactat d'aquest article 82 promouen:

- Estendre el compromís envers les persones en situació de sensellarisme a tot el personal municipal que treballa a l'espai públic (referència als "serveis municipals i/o els o les agents de l'autoritat que intervinguin"), superant la redacció vigent de l'ordenança que només focalitzava aquest mandat en els agents de l'autoritat. La filosofia actual va cap a la concepció que tots els serveis estan comminats a posar el seu gra de sorra a les situacions de sensellarisme, informant a la persona afectada però també amb una càrrega activa de comunicar-ho directament als serveis socials municipals. Per la qual cosa, a banda de millorar la redacció també millora el circuit de detecció i assistència.*
- S'instaura l'oferiment de manera proactiva, ja des de l'inici de la intervenció, de la possibilitat d'accedir al programa de mesures alternatives a la sanció de l'ajuntament. Escau assenyalar que amb la regulació actual, únicament existeix l'obligació de fer l'oferiment –proactiu– de mesures alternatives quan la persona infractora és menor d'edat. La nova ordenança canvia aquest paradigma i ja des del primer moment obliga a fer*

l'oferiment d'aquestes mesures a les persones en situació de sensellarisme o d'altra vulnerabilitat. Per tant canvia el règim de les mesures alternatives de la sanció en el cas de persones en situació de vulnerabilitat, que passen d'un règim a instància de part a un règim d'ofici, canvi que resulta d'especial interès ja que pot fer augmentar el nombre de mesures alternatives a treballar amb aquest col·lectiu. Les mesures poden consistir en diferents propostes educatives que també tenen en compte les necessitats socials de la persona i des d'aquest plantejament estan dirigides a possibilitar la reversió de la situació de la persona (modificació de l'apartat 82.1).

- *Una altra modificació, no menor, és l'habilitació al personal municipal per contactar amb l'entorn de suport de la persona en situació de vulnerabilitat. Aquesta previsió s'adequa molt més a la realitat de les persones en situació de sensellarisme que la que conté la norma actual –referit únicament a la família-, ja que sovint han perdut aquest entorn familiar o el tenen llunyà, però en canvi sí que tenen altres xarxes de suport relacional, ja sigui amb amistats o amb entitats amb les quals tenen vinculació, i si la persona hi consent, es podrà informar a aquest entorn de les circumstàncies en què es troba la persona, per si això pot activar algun mecanisme de suport per part d'aquest entorn relacional (modificació de l'apartat 82.3).*

- *S'incorpora una previsió per fer donar resposta a una realitat malauradament cada vegada més freqüent en les persones en situació de sensellarisme i és la relativa a l'alt grau de complexitat i d'impacte a l'espai públic que alguns casos presenten. En aquest cas la reforma refereix una actuació coordinada per part dels serveis municipals, que en la pràctica ja es sol fer aquest tipus d'abordatge però al incorporar-ho a la norma deixa de ser una pràctica per convertir-se en un mandat (modificació de l'article 82.4).*

- *Per últim, s'incorpora un mandat per a la millora contínua dels procediments establerts amb els serveis municipals socials per tal d'agilitar les comunicacions de les situacions detectades, tant des del punt de vista procedimental com tecnològic, amb l'objectiu de poder garantir una resposta àgil i eficaç (nou apartat 82.5). Igual que amb l'apartat anterior, el text fa un salt i normativitza l'obligació de millor contínua en pro de les situacions de sensellarisme.*

Totes aquestes mesures van dirigides a una millor detecció i atenció envers les persones en situació de vulnerabilitat, i amb un especial incidència en les persones sense llar, amb la qual cosa l'impacte social està dirigit a una millora de les seves condicions de vida, però només això, amb el temps, han de contribuir a la reducció de tensions socials i augmenten la percepció de seguretat i harmonia en l'espai públic. En resum, aquestes mesures poden consistir en una eina per fomentar la inclusió, la solidaritat i el respecte, generant un impacte social positiu per a tota la societat.

Quant a l'impacte econòmic, no resulta d'aplicació aquesta valoració, atès que les reformes no tenen contingut econòmic envers la persona a la qual s'apliquen, sinó que són d'intervenció social.

3.6 Impacte social i econòmic derivat de la prevenció d'actes relacionats amb el turisme.

Tot i que l'ordenança no regula qüestions relacionades amb el turisme, sí que fa alguna previsió dirigida principalment a minorar un sentiment sovint força generalitzat entre la ciutadania sobre la impunitat de les infraccions comeses per turistes, o per parlar amb més precisió, per les persones no residents a territori espanyol, en el sentit que els "turistes no paguen les multes". Certament existeixen dificultats per poder notificar a les persones que viuen fora del territori espanyol per incompliments de les ordenances municipals, i no correspon pronunciar-se sobre aquestes dificultats procedimentals i jurídiques en el marc d'aquest informe, però sí que cal posar en valor la previsió que fa el projecte de modificació de l'ordenança per intentar reconduir aquesta situació. No es pot obviar que alguns districtes reben un fort impacte del turisme i, en determinades zones i hores del dia, de conductes incíviques que poden realitzar aquestes persones foranies, igual que les poden realitzar els veïns, ja que no hi ha conductes específiques per a forans i autòctons, però el que sí que hi ha és una desigualtat en la dificultat de cobrar la sanció, la qual cosa pot generar un sentiment d'impunitat i d'injustícia en el si de la comunitat resident a Barcelona.

En aquest sentit, la proposta normativa preveu una modificació de l'article 92.2 adreçada específicament a les persones no residents en territori espanyol, en el sentit que la

denúncia de l'agent de l'autoritat comporta l'inici del procediment sancionador i ha de ser notificada en el moment en què es denuncia a la persona infractora. D'aquesta manera, amb totes les formalitats que a continuació recull la proposta normativa, es facilita la notificació de la denúncia i la proposta de resolució, i així s'evita la dificultat de la notificació a persones estrangeres.

Quant a impacte econòmic per a les persones afectades, no n'hi ha, ja que l'import de la sanció és el que estableix la norma i l'obligació de pagar la sanció – o recórrer-la en cas de disconformitat- ja existeix actualment. Quant a impacte social, que les persones residents fora d'Espanya paguin les multes igual que les residents al nostre país, pot tenir un impacte social positiu en termes d'equitat i cohesió. Es garanteix que tots els ciutadans, independentment del seu lloc de residència, compleixin les mateixes normatives, i es promou una sensació de justícia i igualtat davant la llei, circumstància que pot afavorir un ambient més respectuós amb les regles i valors de la comunitat.

3.7 Impacte social i econòmic relacionat amb conductes de realitzar pintades i grafitis

Publicitar Barcelona com a espai per a deixar la petjada del grafiti, pintada o signatura a l'espai públic, o com a ciutat on es poden fer rutes de grafitis pot tenir efectes negatius, ja que pot fomentar el desenvolupament de conductes incíviques, especialment entre aquells que perceben aquesta pràctica com una forma d'art acceptable en qualsevol espai públic o privat. Si bé els grafitis poden ser una forma d'expressió artística, la normalització d'aquest tipus d'activitat sense límits clars pot provocar un increment de pintades il·legals, en llocs no autoritzats, i danys a la propietat privada, afectant l'estètica de la ciutat, la qualitat de vida dels veïns i també l'economia pública i privada, atès el cost de la neteja i restauració dels espais a l'estat anterior a la pintada.

Tolerar i fins i tot, fomentar, la realització de grafitis sense una regulació estricta pot crear la percepció que és acceptable pintar qualsevol superfície sense el permís corresponent, afavorint actituds desrespectuoses amb l'espai públic. Contribueix a generar una imatge negativa de la ciutat, associant-la amb el desordre i la manca de respecte per l'espai compartit públic o privat, la qual cosa pot portar a que es descuidin o menystinguin altres

aspectes de l'entorn. Per això, és fonamental promoure les expressions artístiques mitjançant grafitis únicament en aquells espais especialment habilitats per a aquests usos, de manera que pugui conjuguar l'expressió artística amb el respecte de la propietat pública i privada, garantint que aquesta forma d'art es desenvolupi de manera ordenada i respectuosa amb l'entorn urbà, per evitar l'incivisme i preservar la convivència a la ciutat.

Per tant, s'ha incorporat al text de l'ordenança una nova previsió, havent-se detectat algunes empreses que promocionaven rutes turístiques per realitzar grafitis, mitjançant l'article 20.4 s'ha incorporat la prohibició d'afavorir, promoure o col·laborar en la realització d'aquest tipus de conductes sense autorització (incorporació d'un nou apartat 4 a l'article 20).

L'impacte social és limitat, ja que aquestes conductes de promoció encara estan força contingudes, però interessa sobretot que no incrementin per l'efecte de degradació de l'espai públic que poden comportar, que en cas ser així, sí que resultarien en un impacte molt negatiu per a la ciutat i el veïnatge. Quant a l'impacte econòmic, aquesta infracció afecta a promotors o titulars d'activitats comercials o de serveis, per la qual cosa, si es ceneixen l'activitat lucrativa ha de realitzar-se sota els paràmetres de la legalitat prevista, no han de veure's afectat per la mateixa, si pel contrari, busquen el lucre econòmic sense verificar les condicions d'autorització, és proporcional la imposició de la sanció.

3.8 Impacte social i econòmic derivat de la regulació de determinades conductes relacionades amb el soroll.

La incorporació del soroll com a font de conflicte patit directament per la ciutadania o com a problema a la ciutat es palesa a les diferents enquestes municipals o a les queixes que directament reporta la ciutadania, tal com s'ha exposat prèviament a aquest informe. El projecte de reforma de l'ordenança se'n fa ressò i incorpora una modificació a l'Ordenança del Medi Ambient de Barcelona amb previsions específiques sobre la qüestió del soroll. El fet que el projecte de reforma de l'Ordenança de convivència es refereixi al soroll –encara que sigui per modificar una altra ordenança- suposa una novetat conceptual: el soroll deixa de ser vist simplement com una molèstia puntual per esdevenir un factor de conflicte social amb un impacte directe sobre la convivència ciutadana. Així,

es proposa modificar la normativa reguladora del soroll, l'Ordenança del Medi Ambient de Barcelona, a fi de preservar espais públics lliures de sorolls excessius, especialment en zones en les que per la configuració de la zona, dels habitatges o per la quantitat i tipologia d'activitats que s'hi realitzen, són especialment sensibles al soroll. S'incorpora un article que prohibeix especialment pertorbar el descans i la tranquil·litat dels veïns i veïnes a les zones que es considerades d'alta sensibilitat acústica, d'acord amb els plans específics per a reducció del soroll. Aquesta conducta es qualifica com a infracció greu.

Regular les infraccions relacionades amb el soroll en zones especialment protegides per motius acústics pot millorar significativament la convivència, ja que ha de garantir un ambient més tranquil i respectuós per a totes les persones residents a la zona, on el soroll excessiu pot interferir en la qualitat de vida i en el benestar dels veïns. Amb una normativa clara i estricta, es poden establir límits de soroll específics, sancions per a comportaments disruptius i promoure la conscienciació sobre la importància de mantenir un entorn silenciós i respectuós. L'objectiu és contribuir a una millor convivència, reduir determinades fonts de tensió socials, amb la millora de la salut mental de les persones afectades pel soroll i la protecció del medi ambient acústic.

Des del punt de vista de l'impacte social i econòmic, l'Ordenança de convivència modifica l'Ordenança del Medi Ambient de Barcelona sense que això suposi un canvi radical en el marc regulatori actual. Al contrari, reforça la protecció envers el descans i la salut a determinades zones de la ciutat especialment tensionades per la qüestió del soroll i complementa, des de la regulació de la contaminació acústica, el marc de polítiques per garantir una bona convivència a la ciutat, en atenció a les demandes i queixes que ha expressat la ciutadania al llarg del temps. Així, el soroll en ser reconegut com a una de les principals fonts de conflicte urbà que afecta la qualitat de vida, el benestar dels ciutadans i la cohesió social a les ciutats, es fa mereixedor de l'establiment de mesures regulatòries per contribuir a aquesta fita, i en conseqüència, forçosament ha de comportar un impacte positiu per a la ciutadania.

El marc regulatori sancionador es complementa amb el foment de bones pràctiques en matèria de soroll, que també s'incorporen a l'Ordenança de Medi Ambient de Barcelona,

per a aquelles entitats o empreses que desenvolupen activitats amb incidència a l'espai públic i que incorporin mesures per afavorir el descans veïnal i reduir el soroll a la via pública.

Per la tant, la regulació no abasta únicament la vessant punitiva, amb la incorporació de modificacions i noves conductes infractores, sinó que també reforça la vessant de promoció d'un espai públic lliure de sorolls molestos, mitjançant la implicació i corresponsabilització de les entitats públiques i privades en aquesta qüestió.

3.9 Impacte social i econòmic derivat de la regulació de determinades conductes relacionades amb les necessitats fisiològiques dels animals de companyia a l'espai públic

El projecte de modificació de l'Ordenança de convivència fa seves determinades problemàtiques relacionades amb els animals de companyia a l'espai públic, en concret, quan han de fer les seves necessitats fisiològiques i que poden comportar algun problema de convivència. Així, incorpora una modificació de l'Ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals a Barcelona, a través d'una Disposició Final, sobre una qüestió relacionada amb els animals de companyia, la de l'obligació de diluir les miccions, ja que la recollida d'excrements ja estava prevista.

Així, s'estableix una obligació a l'article 23.1.d que diu així:

“S'ha de procedir immediatament a la neteja dels elements afectats. En qualsevol cas, les miccions s'han de diluir amb aigua per tal d'assegurar la salubritat de la via i els espais públics i evitar la degradació del mobiliari urbà.”

I en cas de no fer-ho, aquesta conducta es qualifica com a infracció greu a l'article 59.3.b que queda redactat així:

“No recollir immediatament les deposicions fecals dels animals domèstics a les vies i als espais públics ni dipositar-les de forma higiènicament acceptable als contenidors o dipòsits d'escombraries o no procedir a la neteja dels elements afectats per les deposicions o afectar amb les deposicions, especialment de gossos i gats, els pisos

confrontants, ja siguin els superiors, els inferiors o els laterals, les façanes o la via pública per no haver pres les mesures necessàries per evitar-ho. També és una infracció greu no diluir les miccions amb aigua.”

Ambdós articles, referits a l'Ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals a Barcelona.

L'establiment de l'obligació de diluir les miccions dels animals pot tenir un impacte positiu en la convivència i en la ciutadania en general, ja que la regulació d'aquesta pràctica pot fomentar una major responsabilitat entre les persones propietàries de gossos, ajudant a conscienciar sobre la importància de respectar les normes per al gaudi comú de l'espai públic. Alguns carrers de la ciutat es converteixen, de vegades, en itineraris habituals de passeig per als animals de companyia, ja sigui perquè són zones poc transitades per vehicles o perquè es troben a prop d'equipaments per a gossos. En aquests carrers, l'impacte de les miccions és elevat, provocant una degradació del espai públic. L'obligació de diluir les miccions pot ajudar a crear una major consciència ciutadana i millorar la convivència entre veïns. Com s'ha esmentat en altres contextos, un espai públic degradat tendeix a generar altres descurances o danys. Aquesta norma de neteja bàsica fomenta una convivència més respectuosa, ja que els espais públics seran agradables i nets per a totes les persones, amb o sense gossos, que vulguin gaudir d'aquestes zones sense preocupar-se per la seva salubritat. Finalment, aquesta mesura pot reduir els conflictes veïnals, ja que la cura de l'espai per part dels propietaris d'animals, quan és visible per la resta d'usuaris, contribueix a la creació d'un espai públic compartit i cuidat per tothom.

Si bé és cert que en tractar-se d'una nova infracció, comporta un greuge econòmic per a aquelles persones que en puguin resultar infractores, també ho és que la càrrega que estableix la norma – diluir les miccions- no és excessiva i resulta ajustada a la responsabilitat individual mínima que cal exigir a les persones que volen gaudir de l'espai públic amb el seu animal de companyia. I, en aquest cas, el benefici individual i col·lectiu de disposar d'un espai públic agradable i nèt per a tota la ciutadania, és superior a l'impacte que pugui tenir la sanció econòmica en concret.”

Per concloure, de l'anàlisi de l'impacte social i econòmic es desprèn que la modificació de l'Ordenança de convivència de Barcelona, tot i que només afecta una part de l'articulat, suposa un pas important per regular millor les conductes que impacten negativament en la convivència i garantir un ús respectuós de l'espai públic. En conjunt, la modificació pot servir per equilibrar la regulació i la protecció dels drets ciutadans, promovent una convivència més segura, inclusiva i respectuosa.

3) ANÀLISI D'IMPACTE NORMATIU:

El projecte normatiu també ha d'anar acompanyat d'una anàlisi d'impacte normatiu, en què s'avalui el contingut jurídic del projecte normatiu, la incidència de les mesures proposades per la disposició en termes d'opcions de regulació, de simplificació administrativa i de reducció de càrregues administratives per als ciutadans i les empreses, incloent-hi les disposicions afectades pel projecte normatiu, fins i tot les fiscals, i els llistats detallats de les normes municipals que han de quedar vigents o derogades com a conseqüència de l'entrada en vigor de la norma.

- Respecte a la incidència de les mesures proposades pel projecte normatiu en termes d'opcions de regulació:

Inicialment, l'Ajuntament de Barcelona, per a l'ordenació de la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, valorades les diferents opcions de tècnica normativa ja va optar en el seu moment i va escollir la forma d'ordenança. Aquesta elecció va obeir a que, en primer lloc, el projecte normatiu tenia una afectació general, és a dir per a tota la ciutadania, i, en segon lloc, l'ordenança és l'instrument previst per les disposicions normatives amb una finalitat d'ordenació social en les què s'ha de tipificar exactament les obligacions vigents en matèria de la competència de l'Ajuntament de Barcelona i establir la sanció pel seu incompliment. Així que el 23 de desembre de 2005 es va aprovar l'actual Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona.

Actualment i vistes les necessitats envers la convivència ciutadana a l'espai públic després de passats 20 anys des de la seva aprovació, els canvis operats de diferent naturalesa que fan necessari actualitzar la norma per reforçar conductes que ja es troben

actualment regulades, donar resposta a les noves necessitats detectades en la societat barcelonina i adaptar-la a les novetats tant jurisprudencials com legislatives, produïdes des de l'aprovació de l'Ordenança de 2005, s'ha explorat i analitzat les alternatives existents per fer-ho. Doncs precisament per tot l'esmentat, l'opció de no regulació no resulta jurídicament aconsellable. Així es va plantejar les alternatives següents:

- a) Derogar l'ordenança. Hi una part de la ciutadania de Barcelona, no gaire representativa, però no per això menys important, que sol·licita la derogació de l'ordenança. Aquesta opció es va sospesar i en veure la implicació social que la derogació d'una norma com l'actual tindria, es va desestimar.

En aquest sentit, l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona va establir les línies mestres de la política de convivència que ha anat impulsant l'Ajuntament de Barcelona al llarg d'aquests anys durant la seva vigència i que ha configurat el marc del model de convivència a la ciutat. És evident que aquest model de convivència s'ha d'actualitzar per adequar-lo a les necessitats actuals i millorar la seva eficàcia en aquells aspectes en els què no hagi donat el resultat prèviament esperat. Ara bé, derogar l'Ordenança no és la resposta adequada per millorar la convivència a la ciutat de Barcelona. Tot al contrari, significaria perdre i renunciar d'un banda a les competències pròpies de l'Ajuntament de Barcelona, quant a l'exercici de la seva potestat reglamentària per regular la convivència d'acord amb les necessitats que presenta la ciutat, tenint en compte la societat que la integra, les dinàmiques existents i els conflictes de convivència que es generen. És evident que l'Ajuntament de Barcelona s'ha de valdre també d'una norma per poder dur a terme les corresponents accions de foment per promoure els valors de convivència i el civisme a la ciutat i que el mitjà idoni per fer-ho és l'ordenança per regular la convivència.

A més, la derogació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona implicaria que algunes de les conductes que es regulen a la mateixa deixarien de tenir regulació, o sigui que si es produïssin no hi hauria cap eina normativa per a evitar-les o per sancionar-les

i per altres conductes comportaria l'aplicació d'altres normes molt més estrictes o que no estan pensades per donar resposta a les necessitats que la ciutat de Barcelona en matèria de convivència precisa.

Així, atès que gran part de les conductes que es regulen a l'ordenança estan previstes a la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, la derogació de l'ordenança implicaria l'aplicació directa d'aquesta llei orgànica i la sanció d'acord amb el que preveu la llei. Aquesta llei orgànica no s'ajusta a les necessitats de la societat barcelonina i no contempla la possibilitat de substituir les sancions per mesures alternatives, ni regula intervencions específiques com les que es contemplen en l'ordenança per donar la resposta més adequada davant de les diverses situacions que es poden plantejar. Atès que no ha estat promulgada tenint en compte les necessitats de la ciutat de Barcelona.

És per això, que la derogació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona no és la solució idònia ni resulta aconsellable.

- b) Mantenir la redacció actual de l'ordenança. Una altra opció seria seguir com fins ara amb l'actual redactat de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona. Certament i com ja s'ha esmentat, aquesta norma s'aplica per donar resposta a la gran majoria de conflictes en matèria de convivència i serveix per donar resposta als problemes que se'n deriven a la ciutat. Ara bé, l'ordenança està desactualitzada per l'aprovació posterior, al llarg d'aquests 20 anys de vigència, de normativa que la modifica directament i que actualment ja s'aplica.

Això suposa que existeix una diferència entre el redactat del text normatiu de l'ordenança i el que com a conseqüència de l'aplicació directa d'altres normatives s'aplica. Per exemple, a l'ordenança es preveu la sanció de multa d'uns imports per diverses infraccions regulades per la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de

protecció de la seguretat ciutadana que no coincideixen realment amb el que s'aplica.

A banda, deixar l'actual text de l'ordenança suposa renunciar a adaptar-la a les noves problemàtiques actualment existents i a la possibilitat d'aconseguir una regulació que sigui eficaç per donar resposta a la demanda de la ciutadania.

En conclusió, el mantenir l'ordenança amb el mateix text normatiu comporta una vulneració del principi de seguretat jurídica, motiu pel qual no es considera com a una opció aconsellable.

- c) Elaborar una nova ordenança. Aquesta opció es va considerar adequada però no satisfactòria. Perquè l'actual ordenança recull i aborda les necessitats que existeixen en convivència, i el que precisa és d'una adaptació i actualització.

Així, l'actual Ordenança ja va establir les disposicions generals que emmarcaven i actualment segueixen emmarcant les línies mestres de la política de convivència a impulsar per l'Ajuntament de Barcelona.

A més, cal tenir present que l'Ordenança va ser fruit d'un consens polític, al que es va arribar amb els diferents partits polítics, que va permetre la seva aprovació. I no només això, sinó que aquesta norma també va ser sotmesa al control dels Tribunals que van declarar la seva legalitat i ha estat el model i referent de molts ajuntaments per dictar i emetre les seves ordenances en matèria de convivència.

Per tot això, el fet d'elaborar una nova ordenança no resultaria operatiu ni pràctic, dificultant molt més la seva aprovació.

- d) Realitzar una modificació parcial de la vigent Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, és l'opció que es considera la més adequada i satisfactòria.

D'acord amb el que s'ha esmentat en els apartats anteriors, aquesta norma va configurar un veritable marc del que havia de ser la convivència a la ciutat i va assentar les bases per a un model de convivència transformador i integrador perdurable en el temps. Ara bé, atès el temps que ha transcorregut des de la redacció del text de la norma, durant el qual s'han aprovat altres normes que incideixen directament en l'ordenança i han aparegut noves conjuntures a la ciutat de Barcelona que demanden una nova regulació, esdevé una necessitat l'actualització de l'ordenança per permetre que la norma respongui adequadament a les necessitats i desafiaments emergents, garantint així que continua sent una eina útil i aplicable per regular les conductes i situacions que es presenten a la pràctica.

Per això, la modificació parcial de la norma resulta l'opció més apropiada, senzilla i pràctica per fer-ho.

- Respecte a la simplificació administrativa i a la reducció de càrregues administratives per als ciutadans i ciutadanes o per les empreses:

Cal deixar palès que el projecte normatiu no comporta cap càrrega administrativa addicional a les previstes a l'actual Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona.

Tampoc, en línies generals, el projecte normatiu comporta grans simplificacions administratives ni grans reduccions de les càrregues administratives ja existents.

Es fa necessari esmentar que el projecte normatiu preveu una simplificació administrativa en la tramitació dels procediments sancionadors. D'una banda, quan l'infractor sigui una persona no resident al territori espanyol, la denúncia de l'agent serà notificada en l'acte i comportarà l'inici del procediment sancionador amb independència de la gravetat de la infracció, amb la possibilitat de procedir al pagament beneficiant-se de les reduccions pertinents i de l'acabament del procediment sancionador. I, d'altra banda, el pagament anticipat de la multa abans de la resolució comportarà la terminació del procediment.

També com a simplificació administrativa es troba la incorporació de l'oferiment de les mesures alternatives a la sanció d'ofici per les persones en situació de vulnerabilitat, evitant així que si volen acollir-se a aquesta possibilitat hagin de presentar la sol·licitud per a tramitar la petició de les mesures i la suspensió del procediment sancionador. Per tant, s'allibera a les persones en situació de vulnerabilitat d'aquesta càrrega administrativa, d'haver de presentar la sol·licitud de la mesura, i l'oferiment passa a ser un mandat per l'Administració.

A més, el projecte normatiu reforça i millora els circuits de comunicació entre els diferents serveis municipals amb la finalitat de prestar un millor servei i garantir l'atenció necessària a les persones que així ho precisin. En aquest sentit, es preveu una automatització de les comunicacions als serveis socials de les situacions de vulnerabilitat més greus detectades per la Guàrdia Urbana, a fi d'agilitzar els circuits establerts i garantir una resposta ràpida i eficaç.

Finalment, el projecte aprofundeix en la utilització de qualsevol mitjà electrònic, amb la finalitat de garantir l'accessibilitat de tothom, en el sentit d'impulsar l'ús de tots els canals de comunicació, tant propis com d'altres entitats, prestant especial atenció a l'ús d'eines digitals per promocionar i fomentar la convivència.

- Relació de les normes municipals afectades i derogacions resultants:

Respecte a l'impacte sobre les disposicions afectades pel projecte normatiu, tal com ordenen les Directrius de tècnica normativa, es deroguen expressament els articles de les normes que han de quedar sense efectes a resultes de l'aprovació de la present modificació, evitant així l'obsolescència de les normes municipals i contribuint a la seguretat jurídica.

En aquest sentit, l'Ordenança de modificació conseqüentment implica la derogació i modificació de part de l'actual Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona.

Així mateix, el projecte normatiu comporta l'afectació de diverses normes municipals, ja sigui perquè implica la derogació, la modificació o l'addició d'alguns preceptes. En

concret, mitjançant les disposicions de la part final del projecte normatiu s'afecten les normes següents:

- De l'Ordenança sobre l'ús de les vies i els espais públics de Barcelona, de 27 de novembre de 1998, atès que la disposició tercera de l'Ordenança que es modifica amb el present projecte ja preveu la seva refosa. Després de realitzar un exercici de revisió per aconseguir una simplificació normativa, que va consistir en analitzar aspectes que també són abordats per altres disposicions normatives gestionades per diferents departaments, s'ha dut a terme un treball de revisió coordinada per part dels gestors municipals corresponents, d'acord amb la documentació incorporada a l'expedient.

D'una banda, implica la derogació del següent:

- Els apartats 1, 2, 3 i 5 de l'article 10, l'article 12, l'article 16, l'article 20, els apartats 4, 7, 9 i 10 de l'article 21, l'apartat 1 de l'article 22, l'apartat 3 de l'article 23, la lletra b) de l'apartat 1 de l'article 63 i les lletres a) i c) de l'apartat 2 de l'article 63, perquè ja es troben regulats per l'actual Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona o perquè es proposa la seva incorporació al projecte normatiu que es presenta.
- Els articles 11, el 15, 17 i 67 perquè es regulen per la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció a la seguretat ciutadana.
- Els apartats 3 i 8 de l'article 21, els apartats 2 i 3 de l'article 22, el 23, 26, la lletra f) de l'apartat 1 de l'article 28, l'article 41, les lletres d) i f) de l'apartat 2 de l'article 63, l'article 68 i la disposició final perquè ja es troben recollits a l'Ordenança de Medi Ambient.
- L'article 18, doncs recull en part els principis d'actuació dels policies que es troben regulats a la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de Forces i Cossos de Seguretat, i també són reproduïts a la Llei 16/1991, de 10 de

juliol, de les policies locals de Catalunya, essent aquestes normes d'aplicació directa.

- L'article 19, ja que es troba implícit en les obligacions de l'Ajuntament de Barcelona recollides a la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta Municipal de Barcelona.
- L'apartat 2 de l'article 21, l'apartat 1 de l'article 23, l'apartat 1 de l'article 24 i les lletres b) i e) de l'apartat 2 de l'article 63, perquè es troben previstos a l'Ordenança dels usos del paisatge urbà de la ciutat de Barcelona.
- L'apartat 2 de l'article 23, l'article 25 i les lletres g) i h) de l'apartat 2 de l'article 63, per ser matèries ja previstes a l'Ordenança reguladora dels procediments d'intervenció municipal en les obres.
- L'article 69 ja que les infraccions en matèria d'urbanisme se sancionen o bé per l'Ordenança dels usos del paisatge urbà de la ciutat de Barcelona o bé per la normativa vigent en matèria d'urbanisme.
- I els apartats 5 i 11 de l'article 21, l'apartat 2 de l'article 24, l'article 41, i la disposició final, que es deroguen per obsolets.

D'altra banda, es modifiquen els articles 61, 64 i 74 com a conseqüència de les derogacions esmentades o, simplement, amb la finalitat d'actualitzar-los.

- De l'Ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals a Barcelona, es modifica la lletra d) de l'apartat 1 de l'article 23 i la lletra b) de l'article 59.3, amb la finalitat d'introduir l'obligació de diluir els orins dels animals domèstics a la via i espais públics i la seva qualificació, d'acord amb el que estableix la Llei 7/2023, de 28 de març, de protecció dels drets i benestar dels animals.

- De l'Ordenança reguladora del procediment sancionador es deroguen la disposició final tercera i la disposició final quarta per seguretat jurídica, atès que els aspectes regulats en aquestes disposicions queden incorporats de manera expressa en la modificació de l'Ordenança de Convivència mitjançant l'article 92. En concret, l'article 92 incorpora les reduccions per pagament avançat en el procediment sancionador en matèria de convivència, que fins ara es recollien a la disposició final tercera, i la possibilitat que, en cas de notificació de la denúncia a una persona no resident en territori espanyol, la denúncia formulada per un agent de l'autoritat comporti directament l'inici del procediment sancionador, ampliant així el contingut de la disposició final quarta.
- De l'Ordenança del medi ambient de Barcelona, de 25 de febrer de 2011, es modifica l'apartat 1 i s'afegeixen els apartats 1 bis, 1 ter i 10 a l'article 44-7, s'afegeix la lletra e) a l'apartat 5 de l'article 48.1 i es modifica la lletra b) de l'apartat 6 de l'article 48-1, amb la finalitat de reforçar la prohibició envers el soroll de certes conductes realitzades a l'espai públic que generen o pertorben el descans del veïnatge o de les persones usuàries de l'espai públic i també per establir un mandat per l'Ajuntament per portar a terme accions destinades a fomentar pràctiques en matèria de convivència i soroll i treballar amb totes les entitats o empreses que desenvolupen activitats amb incidència a l'espai públic, per impulsar de manera coordinada l'adopció de mesures per afavorir el descans veïnal i combatre amb la disminució del soroll a la via pública.
- En el present projecte normatiu es preveu la derogació de les disposicions relatives a les pancartes i cartells, actualment regulades a la secció 2a del capítol segon de l'Ordenança. Aquesta derogació implica que davant la comissió d'aquestes conductes s'aplicarà l'Ordenança municipal dels usos del paisatge urbà de la ciutat de Barcelona, de 26 de març de 1999, que també les regula i per tant passarà a ser el marc normatiu aplicable en aquesta matèria. D'aquesta manera, es simplifica el règim normatiu vigent i s'eviten duplicitats, garantint una regulació més clara i coherent.

No es preveu que el projecte normatiu pugui incidir en altres disposicions de caràcter general municipal; tanmateix, atès que s'integrarà en l'entramat normatiu propi de l'Ajuntament de Barcelona, no es pot descartar alguna altra afectació que ara no és possible detectar.

- Estructura i contingut del projecte normatiu:

El projecte normatiu consta d'un preàmbul, un article únic, dividit en setanta-cinc apartats, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i cinc disposicions finals.

L'article únic recull fins a un total de setanta-cinc apartats relacionats amb l'articulat de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència a l'espai públic de la ciutat de Barcelona, que obeeixen a la necessitat d'incorporar o modificar certs articles i disposicions en resultar indispensable per donar resposta a les exigències plantejades i que justifiquen el projecte normatiu. Tot i així, afecta a una gran part dels articles de la norma atès que s'aprofita per fer millores en la redacció i es revisa tot el text en clau de perspectiva de gènere.

El primer canvi introduït amb el projecte consisteix en la modificació de l'índex de l'ordenança, amb l'objectiu d'adaptar-lo a les modificacions proposades en el text normatiu i garantir-ne la coherència estructural.

Respecte als canvis concrets introduïts amb la modificació, els canvis que operen al Títol I de l'Ordenança tenen com a objecte l'ampliació de l'àmbit d'aplicació objectiva de l'Ordenança recollit a l'article 3 de la norma, per incloure els espais de titularitat privada amb lliure accés públic, com els patis interiors d'illa, i les zones de bany, atesa la confluència de persones i realitats molt diferents que en ocasions deriva en problemes de convivència.

Així mateix, s'incorpora el principi de coresponsabilitat, doncs es constata la necessitat de buscar la manera d'obtenir el compromís de tothom per poder aconseguir i gaudir d'un nivell òptim de convivència a l'espai públic, mitjançant mecanismes i formes d'entesa i negociació amb les entitats que realitzen activitats a l'espai públic, amb la ciutadana i amb la resta de persones que circulin per la ciutat de Barcelona.

Quant als canvis proposats al Títol II de l'Ordenança, obeeixen a diversos factors, entre els quals es troba l'adequació a la normativa vigent. En concret, són els següents:

- El primer canvi consisteix en adequar la regulació municipal prevista per evitar les conductes discriminatòries que es poden produir a l'espai públic, del Capítol Primer, i adaptar-la a la normativa de la Generalitat i de l'Estat, fins que s'aprovi una Ordenança municipal específica que la desenvolupi i reguli.

En aquest sentit, s'actualitza aquest capítol per adequar-ho a la nova normativa i ampliar els eixos discriminatoris previstos en les mateixes, prohibir la conducta de fomentar l'odi i la discriminació i adaptar-ne la seva terminologia als nous tipus de discriminació i als nous col·lectius especialment vulnerables, fins que s'aprovi la futura ordenança que ho reguli amb més detall.

- El segon canvi es realitza per incorporar una nova infracció per prohibir els actes que atemptin contra la llibertat i la indemnitat sexual. Aquesta conducta ja està prohibida a la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març de 2015, de protecció de la seguretat ciutadana, però s'ha considerat necessari incorporar-la per garantir la seva aplicació i la intervenció amb les persones infractores. En aquest sentit, es defineix la conducta incloent exemples clars de les conductes que constitueixen aquesta infracció amb la finalitat de conscienciar dels actes que ho són i seguint la recomanació que el Defensor del Poble, va fer en el seu moment quan es va aprovar la llei orgànica esmentada. A més, el fet de regular aquesta conducta per l'ordenança obre la porta a treballar amb els infractors, perquè permet l'aplicació de mesures alternatives a la sanció i així educar per evitar la realització d'aquestes conductes.
- El tercer canvi consisteix en la incorporació d'una nova conducta per prohibir l'afavoriment o la col·laboració en la realització de pintades i grafitis en llocs no autoritzats, amb la finalitat d'evitar la proliferació d'aquest afavoriment que s'ha detectat en l'actualitat.
- El quart canvi passa per donar-li un altre contingut a l'article 23 per incorporar algunes conductes que provenen de l'Ordenança sobre l'ús de les vies i espais públics relacionades amb la voluntat de mantenir l'espai públic en condicions de

salubritat per garantir el seu gaudi, atès que són conductes que generen problemes de convivència. Les conductes que anteriorment es regulaven en aquest article en relació amb la col·locació de pancartes, cartells i fullets es regularan exclusivament per l'Ordenança municipal dels usos del paisatge urbà de la ciutat de Barcelona, de 26 de març de 1999. Aquesta ja contemplava aquestes conductes, i amb la present modificació es procedeix a unificar-ne la regulació en un únic marc normatiu per garantir una aplicació més coherent i evitar duplicitats normatives.

- Al Capítol Cinquè del Títol II es fan diversos canvis, el cinquè i el sisè, que en concret consisteixen en:
 - la incorporació a la secció primera dintre dels mecanismes previstos per protegir a les persones que practiquen la mendicitat, millorar els circuits amb serveis socials i prestar, si s'escau, l'assistència social o mèdica.
 - la modificació de la secció segona, en concret de l'article 39, per sancionar únicament la sol·licitud o acceptació de serveis sexuals en compliment del que estableix la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana i eliminar la sanció prevista per oferir els serveis sexuals. Així mateix, s'aprofita per adaptar els imports de les sancions al que estableix la llei orgànica.
- Al Capítol Sisè del Títol II, amb la finalitat d'acabar amb les molèsties d'olors que generen en algunes zones de la ciutat i conscienciar la ciutadania sobre la importància de mantenir nets els carrers i espais d'ús comú general i en les degudes condicions higiènic-sanitàries, s'agreuja la realització de les necessitats fisiològiques en atenció a la zona o espai en el qual es realitza. Tanmateix es preveu una actuació concreta amb persones amb necessitats d'assistència social o mèdica.
- Respecte al Capítol següent, el Setè, atesa la necessitat d'adequar la conducta del consum d'alcohol a l'espai públic al que preveu la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, s'adapta tant la conducta que es prohibeix com l'import de multa previst en l'esmentada llei orgànica. A més, s'hi

incorporen dos nous apartats: un en aplicació de la Llei 20/1985, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència, amb l'objectiu de prevenir el consum d'alcohol entre els joves i garantir la protecció de la salut pública, en el benentès de donar compliment al deure que s'imposa als poders públics de tutelar la Salut Pública a través de les mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris; i un altre per sancionar les "rutes etíliques", amb la finalitat de desincentivar el consum excessiu, evitar comportaments molestos i millorar l'ambient urbà.

- Als capítols del Vuitè fins a l'Onzè, els canvis obeeixen a la millora de la terminologia o a una millor concreció de les conductes i de l'eximent a la sanció aplicable a les persones en situació de sensellarisme per a infraccions determinades sobre l'ús impropï de l'espai públic, a l'increment de l'import de la quantia de multa d'acord amb la normativa aplicable i a l'adequació al que han establert les sentències dels Tribunals i que consisteix en la supressió de i traslladar als pares i mares o tutors la responsabilitat dels menors.
- Els canvis del Capítol Dotzè, també obeeixen una part a la millora o precisió en la redacció, a la supressió de subseccions i d'articles per ja trobar-se degudament regulats a la normativa municipal, com les conductes previstes als articles 71 i 72 que ja es torben incorporades a l'Ordenança de Medi Ambient, i a l'adequació al que està establert a la Sentència del Tribunal Suprem del 23/03/2015, la qual va anul·lar les expressions "o gairebé despul·lat o despul·lada" de l'apartat 1 de l'article 74 bis i "o una altra peça de roba similar" del paràgraf primer de l'apartat 2 de l'article 74 bis.

Pel que fa als canvis al Títol III de l'Ordenança, molts d'aquests es deuen a l'adequació de la norma a les previsions de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i a la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic i altres a millora en la redacció o en la necessitat d'agilitzar el procediment administratiu.

D'aquesta manera es preveu a l'article 77 que si s'escau els agents cívics puguin arribar a tenir funcions no només de vigilància, sinó també de formulació de denúncies per infraccions.

També, s'inclouen canvis amb la finalitat de donar l'assistència deguda a les persones en situació de sensellarisme i a altres que es trobin en situació de vulnerabilitat mitjançant l'articulació de mecanismes d'intervenció específica, que significa modificar les mesures de caràcter social previstes a l'article 82 per incloure l'oferiment proactiu de les mesures alternatives a la sanció de multa i l'articulació en el seu cas d'una resposta coordinada amb la resta de serveis municipals.

Així mateix, es procedeix a fer les modificacions oportunes en virtut de les anul·lacions obligades per efecte directe de les Sentències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya núm. 1156/2009, 1157/2009 i 1165/2009, de dates 23/11/2009, 23/11/2009 i 25/11/2009, respectivament, consistent en la supressió de l'advertiment a persones estrangeres d'incórrer en responsabilitat penal i la supressió de traslladar als pares i mares o tutors la responsabilitat dels menors.

A més d'aprofitar per establir expressament que els menors de 14 anys estan exempts de responsabilitat per les infraccions comeses.

Ara bé, els canvis més importants en aquest Títol III són els que s'incorporen al Capítol segon relatiu al règim i procediment sancionador, que en resum consisteixen en el següent:

- Suprimir la reiteració com a criteri de graduació de les sancions i a canvi introduir, junt amb els criteris ja existents, el grau de culpabilitat, la continuïtat o persistència en la conducta infractora, el nombre de persones afectades, la repercussió econòmica i social de les infraccions i el grau de difusió de les actuacions.
- Canvis en el percentatge de reducció dels descomptes previstos pel pagament anticipat de la multa amb reconeixement voluntari de la responsabilitat i en les conseqüències. Doncs d'una banda el percentatge de descompte per reconeixement i pagament avançat passa a ser del 50 % inicialment i de fins al 40 % si el pagament es realitza abans de la notificació de la resolució. A més, el

pagament implica la renúncia a formular al·legacions, la terminació del procediment sense necessitat de dictar una resolució expressa i la formulació dels recursos davant l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

- Inici del procediment sancionador amb la denúncia dels agents de l'autoritat per aquells infractors que no són residents en territori espanyol, sempre que no existeixi un procediment específic en la legislació sectorial aplicable, amb independència de la gravetat de la infracció comesa.
- Supressió de la possibilitat de substituir la reparació de danys per mesures alternatives.

Precisament, al Capítol tercer del Títol III es precisa el procediment complementari en el qual s'ha de determinar l'import corresponent a la reparació dels danys o perjudicis ocasionats amb la infracció, d'acord amb el procediment establert a la Llei 40/2015 i a la LOPSC.

I al Capítol sisè del mateix Títol III s'addiciona, de conformitat amb la LOPSC, la facultat dels agents de l'autoritat per ocupar preventivament els efectes o instruments susceptibles d'utilitzar-se per a accions il·legals, i donar-los la destinació que escaigui legalment.

Els darrers de l'article únic suprimeixen les disposicions finals i afegeixen disposicions addicionals. Així, d'una banda, se suprimeixen les disposicions finals relacionades amb el les activitats de l'Observatori Permanent per a la Convivència, en haver-se eliminat aquest òrgan, amb la refosa de l'OUIVEP per fer-se en part amb el present projecte i amb el desenvolupament de l'Ordenança. D'altra banda, s'afegeixen tres disposicions addicionals amb la finalitat d'informar de les conductes que constitueixen infraccions de la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març de 2015, de protecció de la seguretat ciutadana i de la Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència i establir la normativa sectorial per la qual s'ha de regir el procediment sancionador de les mateixes, i per establir la recollida de dades segregades per sexe en compliment de la legislació vigent en matèria d'igualtat efectiva.

Finalment, el projecte consta de diverses disposicions en el sentit següent:

- Una disposició transitòria per establir que els expedients incoats abans de l'entrada en vigor de l'Ordenança se seguiran pel règim sancionador vigent en el moment de cometre's la infracció, en allò que no perjudiqui a la persona denunciada.
- Una disposició derogatòria, amb la finalitat d'informar els articles o disposicions que queden expressament derogades com a conseqüència de la present modificació.
- I cinc disposicions finals del projecte normatiu que preveuen:
 1. Modificació de l'Ordenança sobre l'ús de les vies i els espais públics de Barcelona, es realitzen ajustos en aquesta normativa per adaptar-la a les modificacions introduïdes en la nova regulació, garantint coherència entre els diferents textos normatius que regulen l'espai públic.
 2. Incorporació a l'Ordenança de protecció, tinença i venda d'animals de l'obligació de diluir els orins dels animals domèstics a la via i als espais públics, amb la finalitat de millorar la neteja de l'entorn urbà i reduir els impactes negatius derivats d'aquesta pràctica.
 3. Modificació de l'Ordenança del medi ambient de Barcelona per regular les conductes relacionades amb el soroll a l'espai públic quan aquest pertorbi el descans veïnal o alteri la tranquil·litat ciutadana per l'ús d'aparells reproductors de música, amplificadors de so, així com cants, crits o qualsevol altre acte molest que generi contaminació acústica i agreujar-lo en determinades zones. A més de preveure l'encàrrec per l'Ajuntament d'impulsar accions destinades a fomentar pràctiques de convivència i reducció del soroll amb les entitats i empreses que desenvolupen activitats amb incidència a l'espai públic.
 4. Fixa el compromís institucional de desenvolupar i aprovar una nova Ordenança en matèria d'igualtat de tracte i no-discriminació
 5. L'entrada en vigor, per determinar que transcorregut un mes des de la seva publicació íntegra al Butlletí Oficial de la Província començarà a ser d'aplicació, respectant el que preveu el Codi Civil i establint així un termini necessari per a la seva implementació i difusió.

4) ANÀLISI IMPACTE DE GÈNERE:

En atenció al que preveuen les Directrius per a l'elaboració de les normes municipals, el projecte normatiu també ha d'anar acompanyat d'una anàlisi d'impacte de gènere, que permeti identificar i avaluar els efectes que es puguin derivar de la seva aprovació en termes d'igualtat entre dones i homes. Aquesta anàlisi ha de garantir que la normativa no generi ni perpetui desigualtats, sinó que, al contrari, contribueixi activament a la seva eliminació. Així mateix, ha d'incloure una valoració de les mesures previstes en el projecte per fomentar la igualtat d'oportunitats i de tracte, assegurant que la regulació s'alinea amb els principis establerts en la legislació vigent en matèria d'igualtat. En aquest sentit, és fonamental que s'analitzin tant els impactes directes com els indirectes que el projecte pugui tenir sobre els diferents col·lectius, així com la seva efectivitat en la promoció d'una societat més equitativa i inclusiva.

El 5 de març de 2025, per part de la Direcció de Feminismes i LGTBI es va emetre l'informe d'impacte de gènere en relació amb el Projecte normatiu de modificació parcial de "l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, de 23 de desembre de 2005", en el qual es realitza una anàlisi del contingut del projecte normatiu i constata que presenta alguns elements que -potencialment- podrien impactar en la transformació de desigualtats de gènere. L'informe emès s'acompanya amb la present memòria com annex 4.

En concret, es destaca el següent:

"- Elements continguts a la modificació normativa que transformen positivament les desigualtats:

1) Per una banda, l'article 16 bis que regula els "actes que atempten contra la llibertat i la indemnitat sexual" pot contribuir a transformar desigualtats de gènere. Tenint en compte les dades presentades en l'apartat anterior sobre victimització a l'espai públic, violència

masclista i violències sexuals, aquest article, pot impactar positivament en la vida d'algunes dones i en el seu gaudi de l'espai públic.

2) Així mateix, aquest projecte normatiu, en el seu punt "Quatre", modifica l'article 7 afegint el següent apartat:

g) Des dels serveis municipals competents es promourà el respecte a la diversitat cultural i religiosa, a fi d'evitar actituds contràries a la dignitat personal i comportaments discriminatoris, especialment per raó de naixement, origen racial o ètnic, sexe, religió, convicció o opinió, edat, discapacitat, orientació o identitat sexual, expressió de gènere, malaltia o condició de salut, estat serològic i/o predisposició genètica a patir patologies i trastorns, llengua, situació social o econòmica.

Aquesta modificació té la voluntat de promoure el respecte a la diversitat per tal d'evitar conductes discriminatòries per raó de sexe, d'identitat sexual o d'expressió de gènere (entre d'altres), i per tant pot contribuir a transformar desigualtats de gènere.

3) En el mateix sentit, aquest projecte normatiu, en el seu punt "Set", modifica l'article 15 de l'Ordenança, que resta redactat com segueix:

"Les conductes tipificades com a infraccions en aquest capítol troben el seu fonament, constitucional i legal, en la necessitat d'evitar en l'espai públic totes les pràctiques individuals o col·lectives que atemptin contra la dignitat de les persones, així com les pràctiques discriminatòries per raó de naixement, origen racial o ètnic, sexe, religió, convicció o opinió, edat, discapacitat, orientació o identitat sexual, expressió de gènere, malaltia o condició de salut, estat serològic i/o predisposició genètica a patir patologies i trastorns, llengua, situació social o econòmica, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, especialment quan s'adrecin a les persones en situació de vulnerabilitat."

4) Així mateix, com es disposa al punt "Vuit", el redactat de l'article 16 també pot contribuir a transformar desigualtats de gènere, ja que reforça els articles anterior. En concret el text queda així:

“1. Resta prohibida a l'espai públic tota conducta de menyspreu a la dignitat de les persones, així com qualsevol comportament discriminatori o conductes que fomentin, promoguin, o instiguin l'odi, la humiliació o el menyspreu d'una persona o grup de persones, així com l'assetjament, descrèdit, difusió d'estereotips negatius, estigmatització o amenaça pel que fa a aquesta persona o grup de persones i la justificació d'aquestes manifestacions per qualsevol de les raons descrites en l'article anterior, de fet, per escrit o de paraula, mitjançant insults, burles, molèsties intencionades, coacció psíquica o física, agressions o altres conductes vexatòries.

2. Resten especialment prohibides les conductes anteriorment descrites quan tinguin com a objecte o s'adrecin contra persones menors d'edat, gent gran, persones amb discapacitat, col·lectiu LGBTI+ o persones sense llar.[...]”

5) El projecte normatiu, en el punt “Nou”, també addiciona un nou article, 16bis, amb el redactat següent:

“Es prohibeix la realització o incitació a la realització d'actes que atemptin contra la llibertat i la indemnitat sexual a l'espai públic, entès com les pràctiques exercides per una o varies persones, carregades de connotacions sexuals que puguin generar malestar en les persones que les pateixen. En tot cas, són infraccions les conductes següents:

- a) L'exhibicionisme o masturbacions a l'espai públic davant persones adultes.*
- b) Manifestacions o expressions verbals que puguin resultar degradants o humiliants i que poden ofendre la dignitat de les persones a les quals van destinades.*
- c) Tocaments o fregaments. S'inclouen els simuladament accidentals.*
- d) Seguiments, mantenint conductes o missatges sexuals de manera puntual i sense amenaces ni coaccions.”*
- e) Insistència a tocar, abraçar o qualsevol altra conducta que atempti contra la llibertat i la indemnitat sexual quan la persona clarament no accepta la situació.”*

Aquest article actualitza l'ordenança en consonància a la Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual.

6) *La modificació de l'Ordenança, en el seu punt "Onze", inclou dos nous apartats a l'article 18, que potencialment poden contribuir a la transformació de desigualtats de gènere, ja que reforcen responsabilitat municipal de promoure programes i estratègies de prevenció de les violències masclistes, centrades en mesures re-educatives, i no tant sancionadores. En concret, el redactat és el següent:*

"2. En el supòsit de les conductes descrites a l'article 16bis, l'Ajuntament pot substituir la sanció imposada per mesures alternatives a la sanció en matèria de violències masclistes, sempre que hi hagi consentiment previ de les persones interessades, en els termes que estableixi el Decret al qual es refereix l'art. 28.2 de l'Ordenança reguladora del procediment sancionador i la normativa complementària, amb la finalitat de sensibilitzar la persona infractora.

3. L'Ajuntament de Barcelona, a banda d'exercir la potestat sancionadora, ha de promoure programes i estratègies per eradicar les conductes descrites a l'article 16 bis i, en tot cas, l'execució de mesures preventives, tals com la promoció d'itineraris segurs i punts lila."

7) En el punt "seixanta-quatre" del projecte normatiu s'afegeix una "disposició addicional segona" que explicita la necessitat de recollir les dades desagregades per sexe "amb la finalitat de facilitar la realització dels anàlisis corresponents". L'aplicació d'aquesta disposició podria tenir efectes positius en les desigualtats de gènere, ja que permetria visibilitzar-les. Aquesta disposició recull un requeriment, ("Incloure sistemàticament la variable de sexe en les estadístiques, enquestes i recollida de dades que portin a terme"), ja previst en la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes (article 20); en la 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes (article 56); i en l'article 16 del Reglament per a l'equitat de gènere a l'Ajuntament de Barcelona.

8) Finalment, s'afegeix també una "disposició final quarta", que informa que "L'Ajuntament ha d'aprovar una ordenança que tingui per objecte regular i adaptar, a nivell municipal, la legislació estatal i de la Generalitat de Catalunya en matèria d'igualtat de tracte i no-

discriminació". Es valora que aquesta ordenança pot contribuir a transformar desigualtats de gènere."

Tanmateix, tot i els elements transformadors de la desigualtat destacats a l'informe d'impacte de gènere, la Direcció de Feminismes adverteix de la possibilitat de reproduir desigualtats en modificar l'article 39 i el 40 per regular la conducta i la sanció d'acord amb el que preveu la Llei orgànica 4/2005, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana. Doncs es considera que, en concret la modificació prevista a l'article 40 "(...) *pot impactar negativament en les condicions materials de vida de les dones que ofereixen serveis sexuals retribuïts a l'espai públic, ja que s'ha eliminat en aquest article el redactat que apuntava a la possibilitat de substituir les sancions econòmiques per mesures alternatives."*

Però, cal matisar que aquesta valoració no és del tot encertada, ja que el fet que l'article 40 no esmenti de manera expressa la possibilitat de substitució de la sanció no implica que aquesta opció no sigui aplicable. De fet, la normativa ja preveu aquesta possibilitat, atès que l'article 93 de la mateixa Ordenança regula específicament la substitució de les sancions econòmiques imposades com a conseqüència de la realització de conductes tipificades. Això significa que, en cas que la persona infractora sol·liciti expressament la substitució de la sanció per una mesura alternativa, l'Administració disposa del marc jurídic necessari per materialitzar aquesta substitució de manera legítima i conforme a la regulació vigent.

Per tant, no es pot afirmar que el nou redactat dels articles 39 i 40 del projecte normatiu generi una situació de desigualtat respecte de la regulació anterior, ja que la possibilitat de substituir la sanció es manté vigent dins de l'Ordenança. En conseqüència, l'observació plantejada a l'informe respecte a una possible reproducció de desigualtat no resulta fonamentada, ja que el mecanisme de substitució continua essent aplicable.

Ara bé, cal remarcar que, malgrat l'existència d'aquesta confusió en la interpretació del redactat dels articles esmentats, l'informe d'impacte de gènere valora positivament els

efectes en termes d'igualtat entre dones i homes que es puguin derivar de l'aprovació del present projecte normatiu.

A més, l'informe conclou amb una sèrie de propostes i recomanacions que podrien ser considerades en el futur per a una possible modificació de l'Ordenança. Aquestes aportacions són valuoses, ja que contribueixen a la millora contínua de la regulació i permeten anticipar canvis que podrien resultar beneficiosos per a la seva aplicació pràctica. No obstant això, s'ha de tenir en compte que aquestes propostes no formen part de l'objecte immediat del present projecte normatiu i, per tant, seran valorades i desenvolupades en el moment oportú, és a dir, quan les circumstàncies ho permetin i es disposi dels mecanismes adequats per a la seva implementació.

Per finalitzar, es destacable que l'informe d'impacte de gènere valora positivament i considera el projecte de modificació de l'Ordenança com a transformador de les desigualtats. En concret, s'arriba a la valoració global de l'impacte de gènere següent:

“A partir de l'anàlisi de la incidència de la norma en el desenvolupament de la igualtat de gènere en el seu àmbit d'aplicació, així com de la seva contribució als objectius de les polítiques d'igualtat, es determina que l'aplicació del projecte normatiu de modificació parcial de “l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, de 23 de desembre de 2005” és transformador de desigualtats de gènere, amb un impacte lleugerament positiu.”

5) ALTRES INFORMES:

Per part de la Gerència d'Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència es va considerar necessari obtenir la valoració sobre les modificacions previstes al projecte normatiu i sobre l'impacte que les mateixes podien comportar per a les persones amb discapacitat i per a les persones en situació de sensellarisme.

Per aquest motiu, es va contactar amb la Direcció de Serveis d'Atenció al Sensellarisme, doncs si bé el personal d'aquesta direcció havia col·laborat inicialment dintre de la Comissió Tècnica per a l'elaboració del projecte normatiu per a la modificació de l'Ordenança en la revisió i anàlisi del mateix per garantir el respecte als drets de les persones en situació de sensellarisme, com l'esborrany del text previst inicialment havia sofert modificacions al llarg de la tramitació, es va fer trasllat de la última versió del text amb la finalitat que es valorés l'abast i l'impacte per les persones que es troben en situació de sensellarisme.

En data 27 de març de 2025, es va rebre una nota-informe de valoració del projecte i en concret dels articles que tenen incidència directa sobre les persones en situació de sensellarisme, en la qual es valora positivament les modificacions previstes en l'Ordenança. S'acompanya com a annex 5.

Es destaca de la nota-informe esmentada el següent:

“Aquestes modificacions suposen un avenç en l'abordatge normatiu d'aquesta realitat, ja que introdueixen una perspectiva més respectuosa amb la vulnerabilitat de les persones en situació de sensellarisme i pretenen evitar la seva revictimització mitjançant l'aplicació de mesures sancionadores que, en moltes ocasions, no fan més que agreujar la seva situació de precarietat. D'aquesta manera, es constata una evolució en el model normatiu cap a una regulació que, sense renunciar a la preservació de l'espai públic com a lloc de convivència, incorpora elements de proporcionalitat i equitat en l'aplicació de les disposicions sancionadores.

En aquest sentit, la reforma normativa no només evita la imposició de sancions en conductes relacionades amb l'ús impropï de l'espai públic que per la situació en la què es troben aquestes persones poden resultar ineficaces i desproporcionades, sinó que també obre la porta a l'aplicació de mesures alternatives que permetin abordar el fenomen del sensellarisme des d'una perspectiva més integral. Aquesta aproximació pot contribuir a una millor detecció i atenció de les persones en situació de sensellarisme, reforçant les accions de suport social i oferint respostes més adequades a les necessitats d'aquest

col·lectiu, atès que imposa una millora dels procediments establerts amb els serveis socials municipals, promovent la revisió i l'actualització periòdica dels mecanismes d'intervenció.

Per tot això, es valora positivament el text de l'avantprojecte, ja que suposa una millora en la regulació d'aquest àmbit i consolida un enfocament més equilibrat i just en la gestió de l'espai públic. Això garanteix que les polítiques municipals responguin als principis de proporcionalitat, dignitat i inclusió social, alhora que es reforcen els mecanismes de coordinació institucional per garantir una resposta més eficaç a les necessitats de les persones en situació de sensellarisme.”

D'altra banda, es va contactar amb l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, que va fer arribar diverses aportacions, les quals han estat degudament incorporades, segons consta a l'expedient. Així mateix, en data 17 d'abril de 2025, ens van remetre l'informe sobre l'anàlisi de l'impacte de la modificació de l'Ordenança en les persones amb discapacitat.

A l'informe sobre l'impacte de drets de les persones amb discapacitat, a banda de reproduir les propostes que ja es van suggerir i que han estat incorporades, tal i com s'ha indicat, es fan recomanacions més pràctiques o executives de cara al futur i l'aplicabilitat de la norma i es conclou que la modificació proposada té un impacte positiu. En concret, es valora en el sentit següent:

*“La proposta de modificació de l'Ordenança de convivència **rep una valoració positiva** des del punt de vista dels drets de les persones amb discapacitat. En concret es valora:*

- 1. Reforça el dret a la igualtat de tracta i no discriminació. Garanteix la dignitat i llibertat de totes les persones davant situacions de tracta discriminatori o abús.*
- 2. Voluntat de protecció a les persones en situació de vulnerabilitat, amb mesures alternatives a les sancions econòmiques, que poden beneficiar col·lectius com el de les persones amb discapacitat.*
- 3. Adaptació a marcs legals més garantistes (Llei 15/2022 i 4/2023, i la normativa*

catalana d'igualtat i no-discriminació), que indirectament reforcen el marc de drets.

4. Funció pedagògica i no només sancionadora, un enfocament que pot obrir espais per a l'educació i sensibilització en relació amb la diversitat.”

Per tant, es valora que el projecte normatiu de modificació de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona té un impacte positiu per a les persones en situació de sensellarisme i pel dret de les persones amb discapacitat.

Barcelona, signat electrònicament per

Marisa Marco
Ajuntament Pérez
de Barcelona 2025.04.22
09:03:56 +02'00'

Marisa Marco Pérez
Cap del Departament d'Assessorament Jurídic
Direcció de Serveis d'Assessorament Jurídic

Vist i plau,

MARIA TERESA Data:
CATALÀ PUJOL - 2025.04.22
DNI [REDACTED] 09:13:13
(TCAT) +02'00'

Maite Català Pujol
Gerent d'Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència